

Bestuursrapportage

Het Waterschapshuis
2023-1

Kenmerk: V0655/H012330
Versie 1.0 t.b.v. AB d.d. 12-06-2023

Inhoud

Deel 1: Financiële analyse en instandhouding	5
1 Voorwoord en leeswijzer	6
2 Organisatie	7
2.1 Doel en kernwaarden	7
2.2 Verslag van de directie	8
3 Formatie en capaciteit	12
3.1 Begrote en gerealiseerde uren	12
3.2 Directe uren per medewerkerscategorie	13
3.3 Gemiddelde uurtarieven	14
3.4 Ziekteverzuim	14
3.5 Inzet capaciteit vanuit waterschappen	15
3.6 Afgeronde vacatures en verdeling herkomst capaciteit	17
4 Financiële analyse	18
4.1 Samenvattend beeld financiën	18
4.1.1 Begroting en gerealiseerde kosten in cijfers	18
4.1.2 Realisatie en jaareindeverwachting in cijfers	19
4.1.3 Jaareindeverwachting toegelicht	21
4.2 Liquiditeit	25
4.2.1 Kasliquiditeit	25
4.2.2 Schatkistbankieren	26
4.2.3 Renterisiconorm en kasgeldlimiet	26
4.3 Merendeelcriterium	26
4.4 Instandhouding	27
4.4.1 Instandhouding als ondersteuning projecten	27
4.4.2 Doorbelastingen instandhouding naar projecten	28
4.5 Begrotingswijzigingen	29

5	Programmadashboard	32
6	Programmaverantwoording instandhouding	40
6.1	Programma 1 Bestuur en organisatie	40
6.2	Programma 2 Kennis en verbinden	41
Deel 2: Projecten waterschappen		42
7	Programmaverantwoording projecten waterschappen	43
7.1	Programma 3 Innovatie en transformatie	44
7.2	Programma 4 Digitale dienstverlening	45
7.3	Programma 5 Organisatie en samenwerking	46
7.4	Programma 6 Informatie datastromen	47
7.5	Programma 7 Informatieveiligheid en privacy	48
7.6	Programma 8 Waterveiligheid	49
7.7	Programma 9 Watersysteem	50
7.8	Programma 10 Waterketen	51
Deel 3: Projecten met derden		52
8	Programmaverantwoording projecten met derden	53
8.1	Programma 12 SAW@	53
8.2	Programma 13 Basisdata	54
8.3	Programma 14 Informatiehuis Water	55
8.4	Programma 15 Kassiersfunctie	56
Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen		57
9	Verwachte begrotingswijzigingen	58
9.1	Verwachte begrotingswijzigingen 2023	58
9.2	Verwachte bijstelling begroting 2023	59
10	Bijlagen	60

10.1	Bijlage 1: Status kleur en betekenis	60
10.2	Bijlage 2: Financieel overzicht kolommen verklaard	61
10.3	Bijlage 3: Lijst met afkortingen	62

WATERSCHAPSHUIS

Deel 1: Financiële analyse en instandhouding

In deel 1 wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting. Daarnaast zijn in dit deel de begrotingsprogramma's Bestuur en organisatie en Kennis en verbinden uitgewerkt. Deze begrotingsprogramma's behoren tot de instandhouding. Alle wijzigingen die betrekking hebben op instandhouding moeten na een zienswijzeprocedure door het Algemeen bestuur (AB) worden vastgesteld.

1 Voorwoord en leeswijzer

Voor u ligt de 1^e bestuursrapportage 2023 van Het Waterschapshuis (hWh) over de periode januari tot en met april. Middels de bestuursrapportage informeert de organisatie het bestuur over de voortgang, de afwijkingen en de bijzonderheden ten opzichte van de programmabegroting 2023. De bestuursrapportage is een verantwoordingsdocument over de voortgang van hWh met focus op instandhouding en de grote lijnen van de programma's. In de afzonderlijke bijlage projectverantwoording wordt inzicht gegeven in de voortgang van de projecten, welke onder aansturing van de Opdrachtgeverstafel (OGT) worden uitgevoerd. Hierdoor is in de rapportage een duidelijke fysieke scheiding aangebracht tussen aansturing door het bestuur van hWh enerzijds en de OGT anderzijds. Gelijktijdig met de bestuursrapportage wordt een begrotingswijziging 2023 aangeboden. Alle financiële rapportages van hWh worden opgesteld exclusief BTW, conform het huidige standpunt van de belastingdienst ten aanzien van de BTW positie van hWh.

De indeling van deze bestuursrapportage is gelijk aan de indeling van de geactualiseerde begroting 2023. Om aan te sluiten op de verschillende informatiebehoeften, is de bestuursrapportage opgesteld in vier verschillende delen en een set bijlagen:

- Deel 1: Instandhouding
- Deel 2: Projecten waterschappen
- Deel 3: Projecten met derden
- Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen

In deel 1 wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting. Daarnaast is in dit deel het bestuurlijke begrotingsprogramma Bestuur en organisatie en Kennis en verbinden uitgewerkt. Alle wijzigingen die betrekking hebben op deze begrotingsprogramma's moeten na een zienswijzeprocedure door het Algemeen bestuur (AB) worden vastgesteld.

In deel 2 worden de (OGT-)begrotingsprogramma's waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de programma's Innovatie en transformatie, Digitale dienstverlening, Organisatie en samenwerking, Informatie – datastromen, Informatieveiligheid en privacy, Waterveiligheid, Watersysteem en Waterketen. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen) organiseren zich per project in een uitvoerend overleg (UO). Dit UO heeft zeggenschap over de gelden die worden begroot voor de projecten.

In deel 3 worden de begrotingsprogramma's derden uitgewerkt. Dit betreft de programma's SAW@, Basisdata, Informatiehuis water (IHW) en kassiersfunctie. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld UO. De opdracht van de waterschappen aan hWh beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van hWh.

In deel 4 wordt aangekondigd welke begrotingswijzigingen voor 2023 worden verwacht in het resterende deel van het lopende jaar. Deze projecten hebben nog niet geleid tot een DVO en worden daarom nog niet in de financiële begroting verwerkt. De genoemde bedragen zijn slechts inschattingen op basis van huidige inzichten. Hier wordt tevens een doorkijk gemaakt naar de verwachte bijstelling van de begroting 2024.

Wij vertrouwen erop u met deze bestuursrapportage volledig en juist te informeren over ons Waterschapshuis.

2 Organisatie

2.1 Doel en kernwaarden

De kracht van samen

Het Waterschapshuis (hWh) is de regie- en uitvoeringsorganisatie voor de 21 waterschappen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie. Wij bevorderen de samenwerking op het gebied van ICT tussen de waterschappen en de andere overheden die actief zijn in de watersector. Onze kernwaarden zijn mensgericht en resultaatgericht.

Bevorderen van samenwerking

hWh heeft als doel het bevorderen en faciliteren van samenwerking op het gebied van informatievoorziening tussen de waterschappen en de andere overheden. Wij ondersteunen bij het:

- verbeteren van de kwaliteit van de bedrijfsvoering;
- besparen/beperken van kosten;
- efficiënter maken van de informatievoorziening;
- vergroten van de innovatieve slagkracht;
- versterken van het imago van de waterschappen als professionele moderne overheid;
- breder samenwerken van de waterschappen en andere overheden.

Opdrachtgever en opdrachtnemer

De waterschappen geven hun opdrachten aan Het Waterschapshuis. Na goedkeuring door het dagelijks bestuur en het sluiten van samenwerkingscontracten, gaan wij aan de slag. Daarbij begeleiden wij het hele traject: van aanbesteding via implementatie naar beheer en onderhoud. Het Waterschapshuis vervult de rol van regisseur van de samenwerking. Aan de vraagkant bij het formuleren van de vraag en bij de prioritering. Aan de antwoordkant hebben wij ook de rol van beheerder en uitvoerder. hWh kan en wil dit nooit alleen doen. De waterschappen spelen hierbij een belangrijke rol.

2.2 Verslag van de directie

Algemeen beeld

De stijgende lijn in de hoeveelheid werk die wordt verzet binnen hWh van de afgelopen jaren, wordt ook in de eerste maanden van 2023 duidelijk voortgezet. Uitgedrukt in uren ligt de realisatie ruim 25% boven dezelfde periode in 2022. We zijn tevreden te constateren dat we, ondanks de krappe arbeidsmarkt, de projecten en programma's nog steeds kunnen bemensen. Dit blijkt ook uit het aantal vacatures dat hWh toch heeft weten in te vullen in de eerste maanden van dit jaar. Wel wordt het steeds lastiger om medewerkers vanuit de watersector te kunnen aantrekken. Daardoor zien we een stijgende lijn in het aantrekken van inhuur en medewerkers die in dienst komen bij hWh, in plaats van inlezen vanuit de waterschappen.

In de bedrijfsvoering ligt in 2023 de focus op de professionalisering van (het beheer van) de kantoorautomatisering, nu de ontvlechting van Vechtstromen een feit is. Er wordt gewerkt aan het naar een hoger niveau brengen van informatieveiligheid en privacy. Bovendien wordt er een bedrijfsplan van hWh uitgewerkt, waarin vorm wordt gegeven aan de ondersteuning van de ontwikkeling van de samenwerkingsopgave tussen de waterschappen en hWh. De strategienota van de OGT vormt hiervoor een belangrijke basis. Al deze onderwerpen hebben een plaats gekregen in het jaarplan 2023 van hWh (zie paragraaf 'jaarplan 2023'). Daarnaast zorgt de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor een aantal noodzakelijke juridische aanpassingen voor hWh. De conceptversie van de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling hWh zal in de zomer worden voorgelegd aan DB en AB, waarna een zienswijzetragect wordt opgestart. Al met al vragen deze thema's veel aandacht en tijd van de instandhouding van hWh.

Risicomanagement

Het DB heeft het risicoprofiel van het eigenaarschap van hWh in het voorjaar van 2023 herijkt. De aandachtsgebieden van het Dagelijks bestuur zijn:

1. Gebrek aan capaciteit: Zowel kwaliteit als tijdige beschikbaarheid en (duurzame) inzetbaarheid van medewerkers.
2. Aantrekkelijk werkgever: Heeft hWh voldoende te bieden om voor IT- en andere specialisten in de watersector een aantrekkelijke werkomgeving te zijn.
3. Bestuurlijke controle: Grip van het bestuur op totale begroting, bewaking van rechtmatigheid (o.a. loden deuren) en uitvoerbaarheid programma's.
4. Cybersecurity: Informatieveiligheid en AVG volgens de BIO-normen inregelen.
5. Onbenutte potentie: Appreciatie bij het AB waterschappen van impact digitale transformatie op primaire proces, de potentie van samenwerking op dit thema en de rol van hWh hierbij.
6. Verlies vertrouwen in hWh: Perceptie van te weinig toegevoegde waarde, kwaliteit en wendbaarheid.
7. Compliance Wet en Regelgeving.

De onderwerpen komen regelmatig terug op de agenda van het DB en vertaling heeft plaatsgevonden in het jaarplan 2023 van hWh.

Jaarplan 2023

In het jaarplan 2023 zijn diverse thema's en speerpunten benoemd die aansluiten bij de bestuurlijke risicogebieden waar binnen de dagelijkse bedrijfsvoering aan zal worden gewerkt. Ook zijn interne projecten benoemd, die in 2023 extra aandacht krijgen en waarvoor extra middelen nodig zijn. In 2023 is € 400.000 beschikbaar in de begroting voor de interne projecten vanuit de pot 'kwaliteitsborging'. Het DB heeft ingestemd met de voorgelegde interne projecten en prioritering aangewezen. Het beleidsteam van hWh benoemt op alle speerpunten en interne projecten actiehouders, het coördinatieteam ziet toe op correcte naleving en faciliteert indien nodig bij enige aansturing.

Bestuursrapportage 2023-1

Veilige werkomgeving

Kijkend naar het menselijke aspect van de veilige werkomgeving gaat het om de vraag hoe zorgen we voor de juiste persoon op de juiste plek op het juiste moment, met oog voor ontwikkeling en werkgeluk? We hebben een kwartiermaker HR aangetrokken om deze opdracht verder vorm te geven. Daarbij zijn er nog een aantal resultaten behaald, zo is er een vitaliteitwijzer met bestedingsdoelen rondom vitaliteit geïmplementeerd, is er een tool geïmplementeerd op meer grip te krijgen op onze personeelsplanning en is er een voorbereidingscommissie gestart voor het inrichten van een OR.

Er is een aantal problemen ontstaan in de huidige configuratie van de audiovisuele middelen en de begeleiding bij het gebruik daarvan. Gewerkt wordt nu om samen met de leverancier te komen tot een verbeterd gebruik van de huidige middelen. Hiervoor is het nodig dat de leverancier de installatie nogmaals naloopt, verbeterde gebruikershandleidingen maakt en de medewerkers in het vergadercentrum beter traint in het gebruik en probleemoplossing. Deze acties zijn nu gepland. Ook zal worden gekeken naar de inrichting van de support. Meer ruimtes zullen worden voorzien van hybride vergaderfaciliteiten, zodra de huidige configuratie is verbeterd.

Alle onderdelen van de bedrijfsvoering zijn gestart met risicosessies, om kwetsbaarheden vanuit het oogpunt van informatieveiligheid en privacy in kaart te brengen en gestructureerd te benaderen in een PDCA-cyclus ondersteund door een managementsysteem. Dit is een van de belangrijke te nemen stappen op weg naar volwassenheidsniveau 4 (BIO). Daarnaast blijft er voortdurend aandacht voor het bewustzijn in de organisatie. Vanuit de kantoorautomatisering wordt gewerkt aan verbetering in de werkplekinrichting. Er worden verschillende scenario's uitgewerkt waarbij een veelvoud aan keuzes mogelijk zijn. Dit gaat zowel over het verstrekken van hardware, als over toegankelijkheid van software en clouddiensten en de mogelijkheden om online samen te werken. Gezien de complexiteit wordt er intensief samengewerkt door IT, HR, inkoop/contractmanagement, financiën en de CISO. De procesbegeleider van het project veilige werkomgeving is gestopt en momenteel wordt gekeken op welke wijze het project wordt voortgezet. Uiteraard blijft het doel van het behalen van volwassenheidsniveau 4 overeind staan. In het derde kwartaal zal er, vooruitlopend op de landelijke audit eind 2023, een externe pre audit en een pentest worden uitgevoerd.

Professionele organisatie

De ontwikkelde rapportagetool voor jaarrekening, (geactualiseerde) begroting en bestuursrapportages geeft het bestuur beter inzicht in de prestaties van hWh. We zetten deze lijn door en gaan aan de slag om de rapportages beter af te stemmen op de specifieke doelgroepen.

Met het leveren van input op de strategienota hebben de waterschappen meer duiding gegeven aan de opdrachten die hWh uitvoert/gaat uitvoeren. De indeling van de producten- en dienstenportfolio wordt afgestemd op de wensen van de waterschappen, waardoor ook prioritering beter mogelijk wordt. De reacties van de waterschappen op de strategienota 0.6 helpen om focus in de samenwerking aan te brengen zodat duidelijk wordt hoe en op welke onderwerpen wordt samengewerkt en welke doelen worden bereikt. Er wordt gewerkt aan een hWh bedrijfsplan zodat de samenwerking zo goed mogelijk gefaciliteerd kan worden.

Een contractmanagementbeleid en aanpak leveranciersmanagement is afgerond. Ook is het handboek inkoop en contractmanagement opgeleverd. Dit handboek is een levend document en zal dan ook nog aangepast worden later dit jaar aan de hand van ervaringen in gebruik. Het stroomlijnt de werkzaamheden van de contractmanagers en maakt het meer uniform. Hierdoor is tevens betere strategische sturing mogelijk op contracten en leveranciersrelaties. In mei is een strategisch leveranciersmanager begonnen die leveranciersmarkten in kaart gaat brengen en relaties met strategische

Bestuursrapportage 2023-1

leveranciers gaat aanhalen. Ook zal gekeken worden naar onderhandelingen voor sectorale afspraken met strategische leveranciers voor de waterschappen. Sessies en gesprekken met stakeholders zijn nog niet gestart. Dit zal na de zomer worden opgepakt naast het reguliere werk.

De contractenmodule in Prosa is opgeleverd in de testomgeving. Nu gaat begonnen worden om deze te testen en in te richten. Als deze in productie gaat zal flink wat tijd geïnvesteerd moeten worden om de contractenmodule te vullen. Door verbeterd gebruik van de inkooporders zal aan het einde van het jaar een spendanalyse gemaakt worden voor verdere analyse van de inkoop bij hWh.

Voor zowel gestructureerd werken aan business cases als innovatief aanbesteden geldt dat er meerdere initiatieven lopen die organisatie breed zijn opgezet. Zo is er nu een team dat werkt aan de samenhangtoets voor business cases en wordt op meerdere terreinen gekeken naar nauwere samenwerking met strategische leveranciers.

Zichtbaarheid

Om de nieuwe bestuurders kennis te brengen over hWh en de meerwaarde die zij biedt, is alle relevante informatie in korte teksten en video's in een digitale omgeving gezet. Via een app of website wordt deze informatie aangeboden aan de nieuwe bestuurders.

Door gebruik te maken van het inkoopplatform waterschappen en actieve deelname in samenwerkingsgremia op inkoopgebied worden resultaten geboekt voor de waterschappen. De AWBIT-2023 en onderliggende modelovereenkomsten liggen nu ter beoordeling bij de inkopers en inkoopjuristen van de waterschappen. Na deze consultatieronde zullen deze ter goedkeuring worden ingebracht bij de juiste werkgroep bij de UvW. Ook wordt nu gewerkt aan het opstellen van een nieuw gezamenlijk inkoopbeleid en wordt gekeken of behoefte is aan een gezamenlijk klachtregeling voor aanbesteden. Nieuwe initiatieven worden via diverse gremia en het inkoopplatform ingebracht.

BTW

hWh heeft in 2010 een verzoek tot vrijstelling voor de toepassing van omzetbelasting bij de Belastingdienst neergelegd. Het verzoek aan de Belastingdienst was destijds tweeledig, namelijk:

1. Vrijstelling van BTW op de diensten van hWh aan de waterschappen (koepelvrijstelling);
2. Vrijstelling van BTW op de diensten van de waterschappen aan hWh.

Ad 1: De Belastingdienst heeft in 2012 schriftelijk bevestigd dat hWh voldoet aan de voorwaarden voor de koepelvrijstelling, daarmee was dit deel van het verzoek tot vrijstelling reeds afgerond in 2012. De koepelvrijstelling zorgde ervoor dat hWh diensten vrij van BTW kon leveren aan waterschappen.

Ad 2: Op dit verzoek is tot op heden, ondanks herhaaldelijke verzoeken van hWh en diverse overleggen, nog geen standpunt ingenomen door de Belastingdienst. De diensten van waterschappen aan hWh worden in rekening gebracht met BTW. Aangezien hWh geen recht had op vooraf trek van de BTW, werkt dit uiteindelijk kostenverhogend voor de waterschappen.

Bestuursrapportage 2023-1

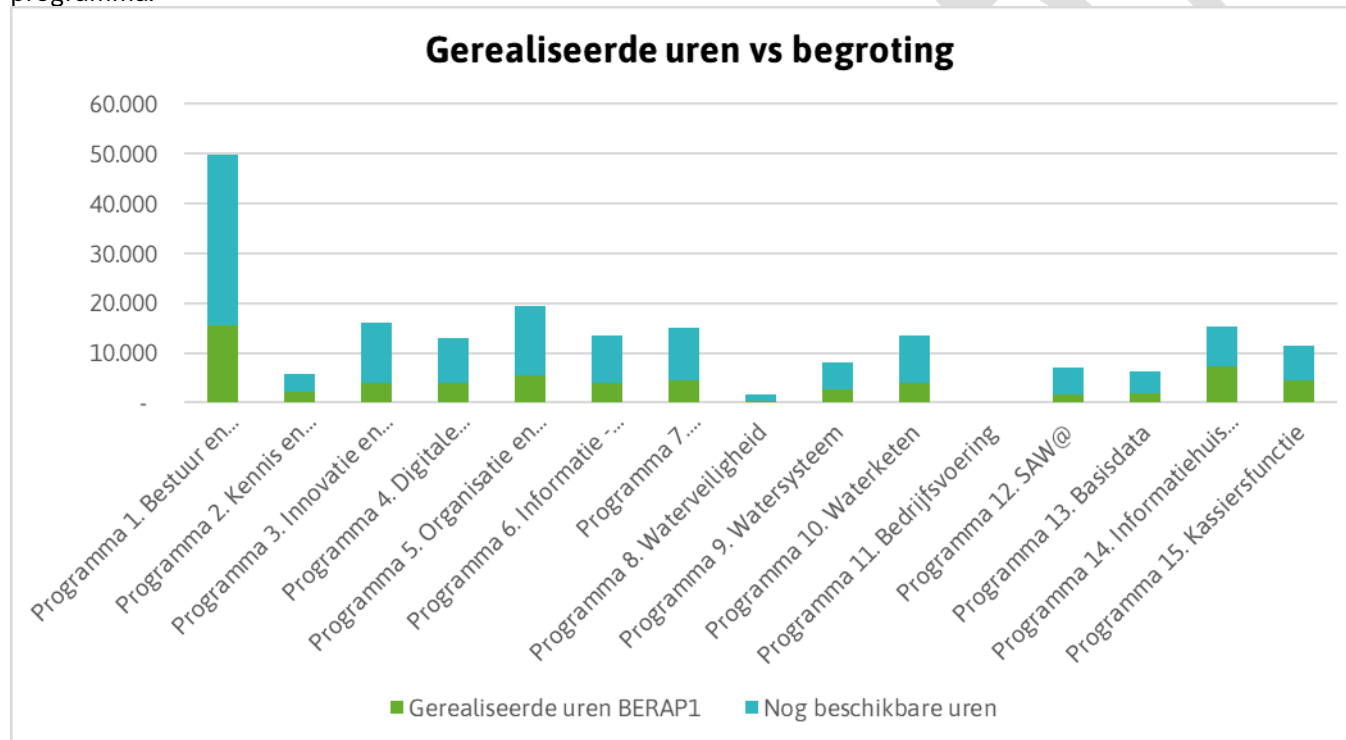
Ultimo 2018 heeft de Belastingdienst plotseling een eindoordeel gegeven. Hieruit blijkt de Belastingdienst wederom geen standpunt heeft ingenomen omtrent verzoek 2. Maar heeft zij de afspraak uit 2012 (verzoek 1) ingetrokken. hWh zou jegens waterschappen niet vrijgesteld van BTW presteren. hWh heeft bezwaar tegen deze uitspraak ingediend en heeft, na afwijzing van het bezwaar door de belastingdienst, een beroepsprocedure gestart.

Op 21 februari 2022 heeft de behandeling van deze zaak door de rechter plaatsgevonden, waarbij de rechter hWh in het gelijk heeft gesteld. De belastingdienst is in cassatie gegaan bij de Hoge Raad tegen deze uitspraak. Op moment van schrijven hebben wij ons verweerschrift ingediend en zijn wij in afwachting van het vervolg.

3 Formatie en capaciteit

3.1 Begrote en gerealiseerde uren

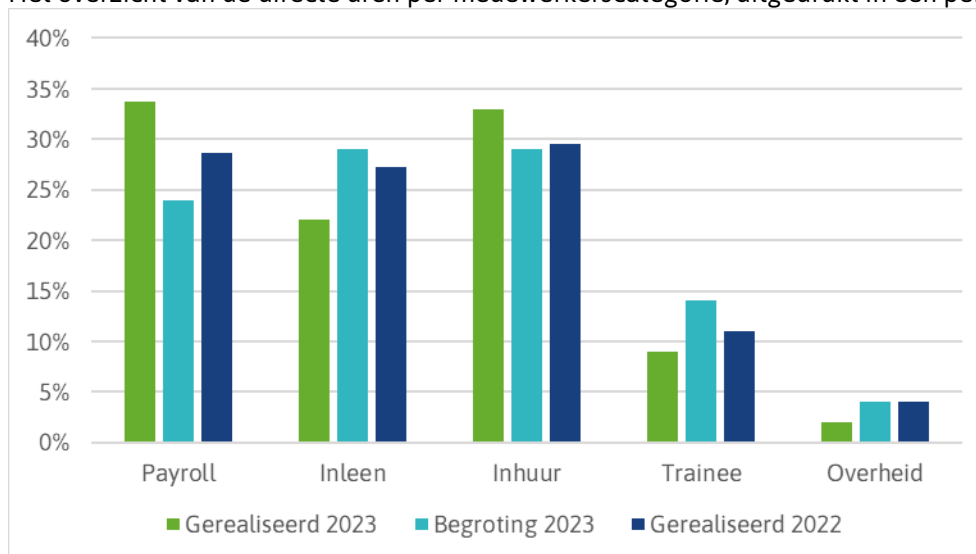
Een belangrijke basis voor de hWh begroting zijn de gewerkte uren. Hieronder is een overzicht opgenomen van de begrote en gerealiseerde uren per programma.

De totale urenbesteding in 2023 ligt tot en met april (62.105 uren) in lijn met de begroting van 2023. De realisatie ligt ruim boven de realisatie van dezelfde periode in 2022 (49.426 uren), dit is een stijging van 25,7%.

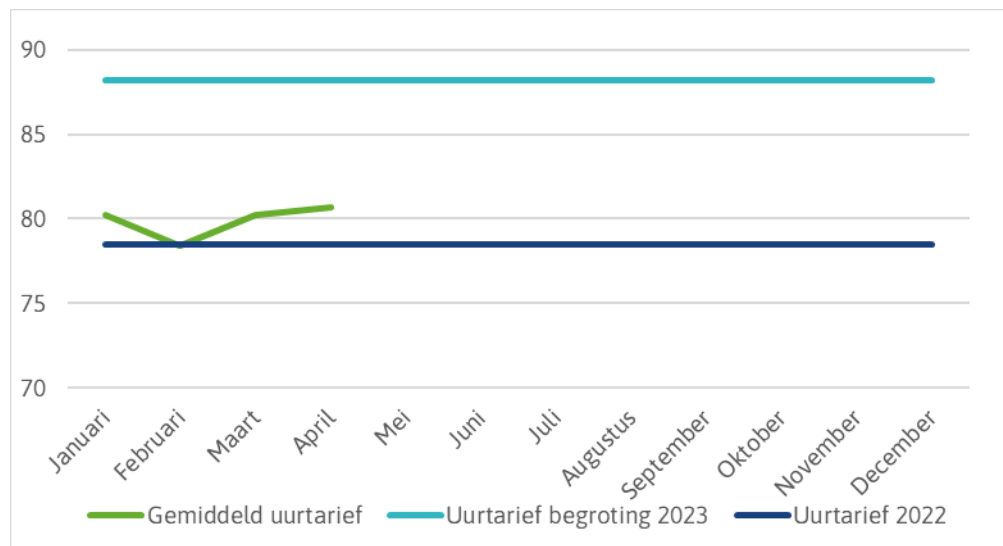
3.2 Directe uren per medewerkerscategorie

Het overzicht van de directe uren per medewerkerscategorie, uitgedrukt in een percentage van het totaal, kan als volgt worden weergegeven:

Door arbeidsmarktkrapte is het lastig om medewerkers uit de sector te halen. In 2022 heeft het Algemeen bestuur het besluit genomen om meer langlopende contracten met projectmedewerkers aan te gaan. Dit maakt het makkelijker om medewerkers op de payroll aan te nemen. Het AB heeft hWh de ruimte gegeven maximaal 40% in te vullen met medewerkers die in dienst zijn bij hWh. In de afgelopen periode zijn meer medewerkers bij hWh in dienst gekomen en is de 40% nog niet bereikt. Bij het opstellen van de begroting was onder andere het project TMX nog niet formeel vastgesteld. Dit project wordt grotendeels uitgevoerd door medewerkers op de payroll. Hierdoor ligt de realisatie van de uren van de medewerkers op de payroll hoger dan begroot.

3.3 Gemiddelde uurtarieven

Het gerealiseerde uurtarief in april is € 80,65. Dit ligt € 7,55 onder het begrotingstarief. De hoge productiviteit en voor hWh gunstige afrekeningen in het 4e kwartaal van 2022 resulteert in een lager gemiddeld uurtarief in de eerste maanden van 2023. De verwachting is dat in mei/juni de effecten van de verhoging van de CAO en daarmee ook de tarieven zichtbaar zal zijn. In maart en april is al een stijging van het uurtarief zichtbaar.

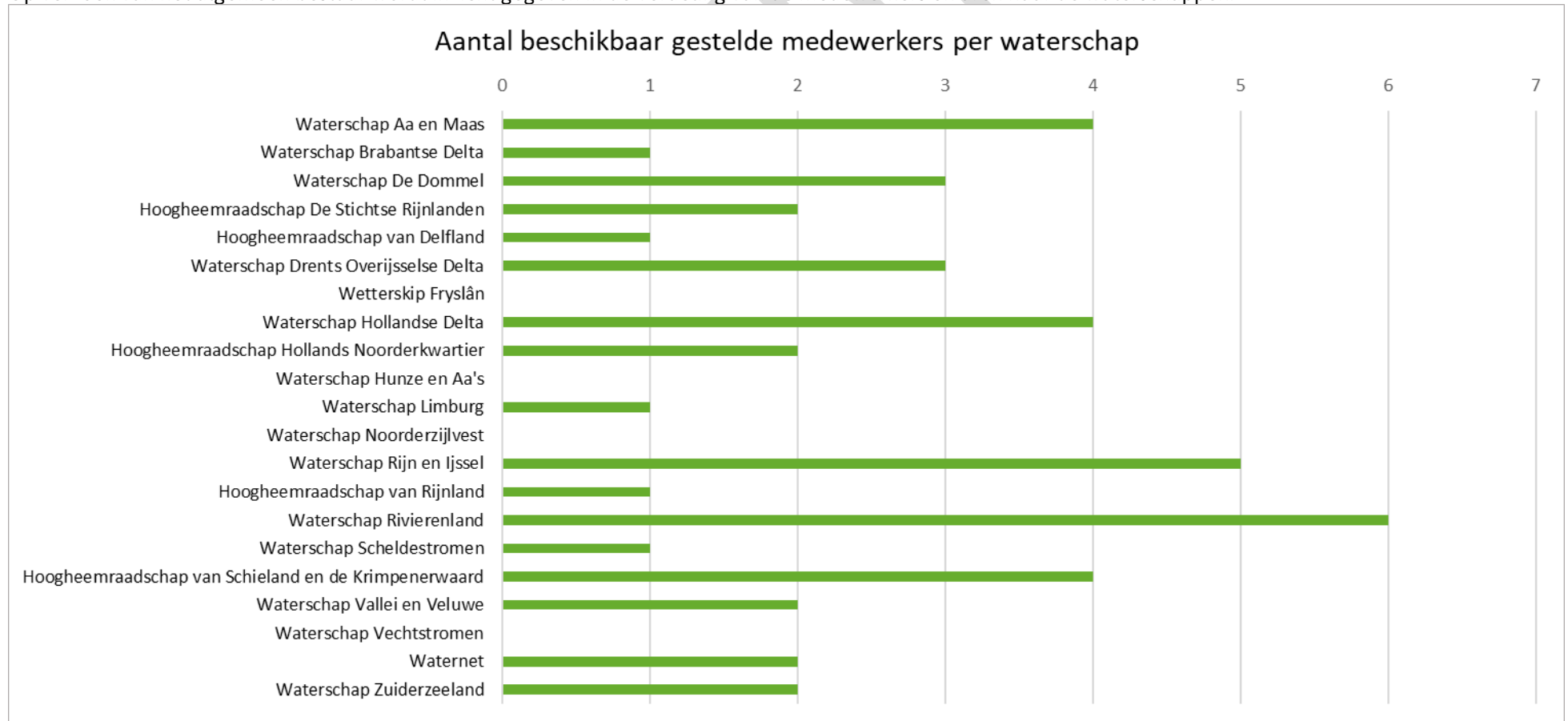
3.4 Ziekteverzuim

hWh heeft tot en met april 2023 gemiddeld circa 42 FTE op de payroll. Het ziekteverzuim bij de medewerkers op de payroll is in 2023 gemiddeld 7,5%. Dit ligt boven de interne streefnorm van 2,7% en wordt veroorzaakt door langdurig ziekte.

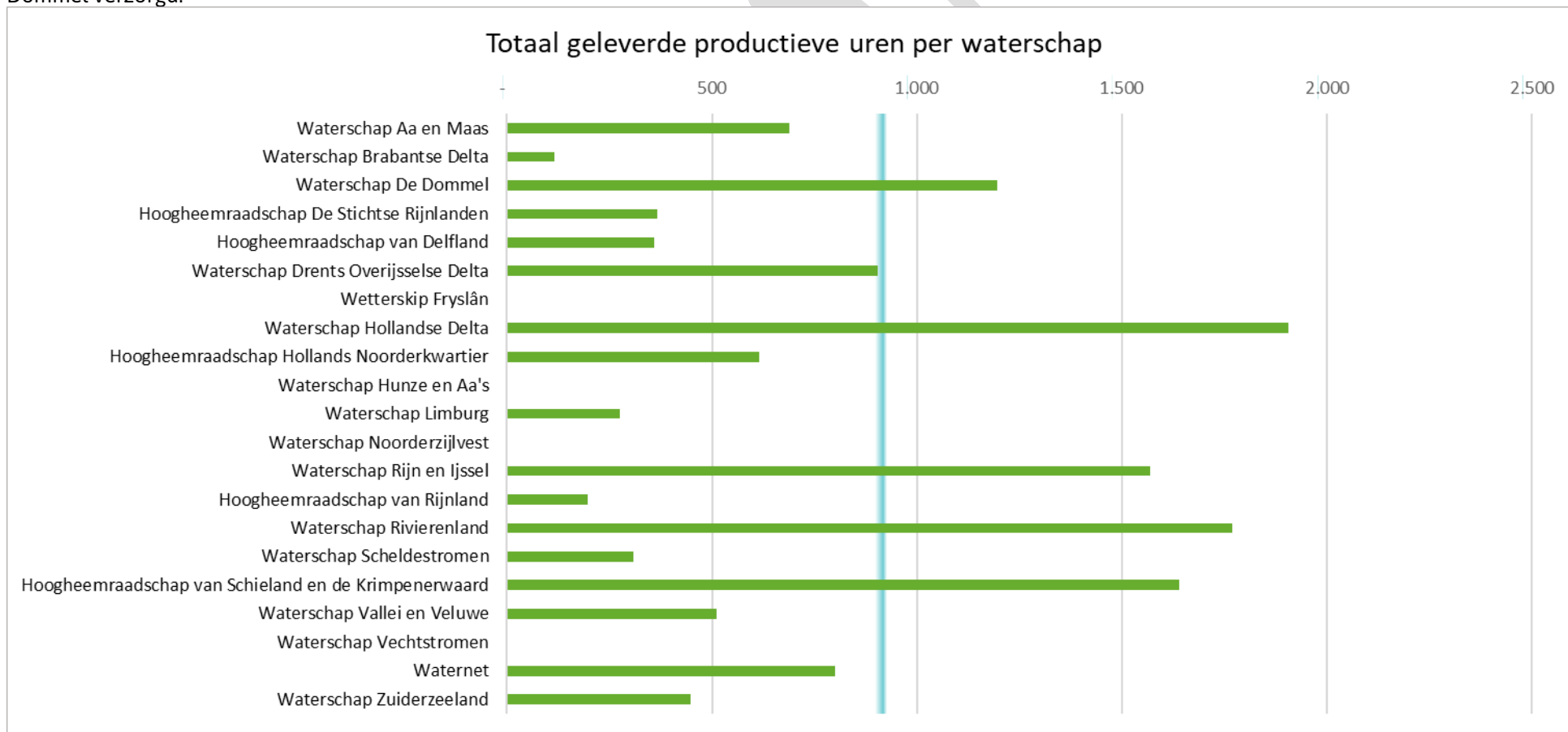
3.5 Inzet capaciteit vanuit waterschappen

In 2023 zijn 46 medewerkers vanuit de waterschappen bij hWh ingezet. Deze medewerkers hebben 13.663 productieve uren geleverd. De uren van betrokken medewerkers in overleggen, zoals i-Platform, UO's, dagelijks bestuur, etc., zijn niet in deze overzichten meegenomen, hoewel deze uren substantieel zijn. Voorbeelden hiervan zijn de voorzitter van het i-Platform en de leden van de koplopersgroep (i-Platform).

Op verzoek van het algemeen bestuur wordt inzicht gegeven in de verdeling van de medewerkers en uren naar de waterschappen:

Vanuit het meerjarenprogramma dat door de waterschappen is opgesteld voor hWh, blijkt dat er om hWh goed te bemensen vanuit de waterschappen ongeveer 2 FTE (2.800 uur per jaar) per waterschap minimaal nodig zijn. Deze norm is in de grafiek zichtbaar gemaakt met de aqua streep. Slechts 5 van de 21 waterschappen geven voldoende invulling geven aan de flexibele schil van hWh. Dat reisafstand niet altijd een probleem hoeft te zijn bewijzen medewerkers vanuit waterschap Limburg. Naast dat waterschap De Dommel voldoende capaciteit in productieve uren levert, worden ook de personele zaken door De Dommel verzorgd.

3.6 Afgeronde vacatures en verdeling herkomst capaciteit

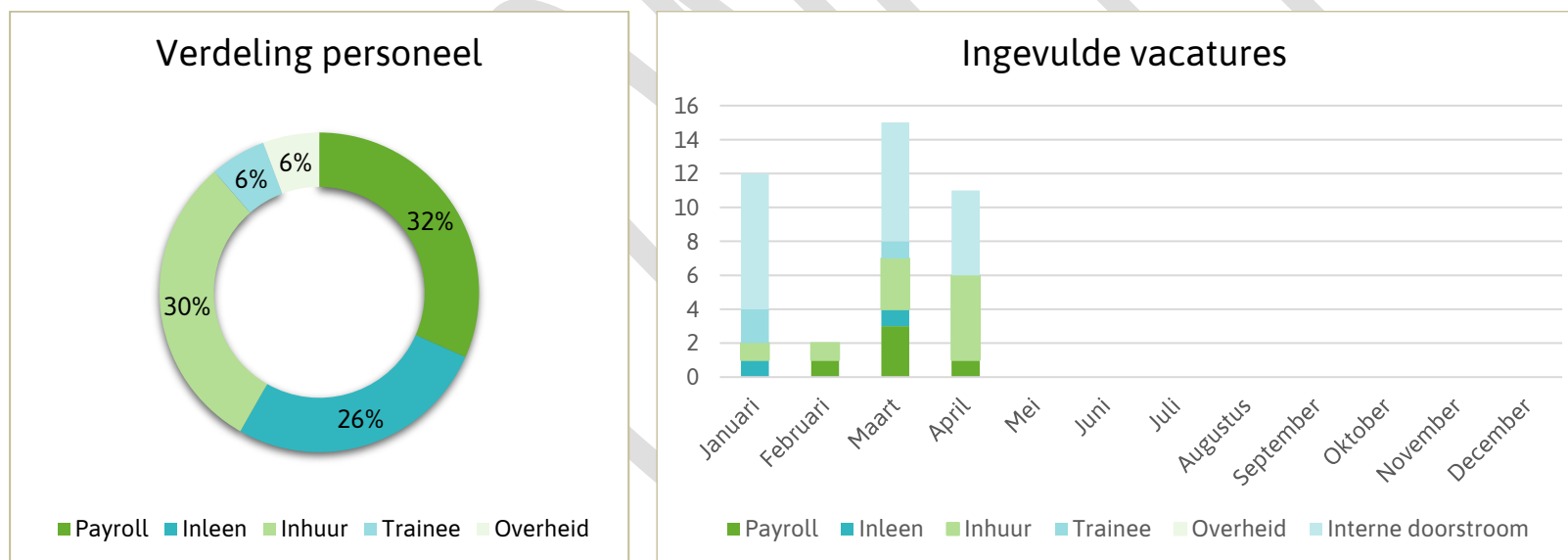
Sinds januari zijn er in totaal 43 rollen ingevuld. Wat opvalt is dat we steeds meer interne (medewerkers al werkzaam bij hWh) kunnen inzetten op meerdere projecten. We zien een verschuiving van de workload van een aantal medewerkers. Het is een goede ontwikkeling dat sommige rollen sneller ingevuld worden. Merkbaar is dat de capaciteitsmodule meer op orde komt.

Voor een aantal projecten zien we een ontwikkeling in de aanvraag van kortlopende opdrachten. Voor capaciteitsmanagement kost dit even veel tijd als een normale werving. In het totaalbeeld zijn deze rollen ook meegenomen.

Vanuit de waterschappen worden steeds meer medewerkers voor een periode van drie of meer jaar gedetacheerd. In vergelijking met een aantal jaar geleden is dit een positieve ontwikkeling voor de samenwerking tussen de waterschappen en hWh. Zij zien de meerwaarde van de persoonlijke ontwikkeling van de medewerker en de binding met het Waterschapshuis.

Een aandachtspunt is dat de arbeidsmarktkrapte meer zichtbaar is voor de IPM-rollen. Landelijk gezien worden deze rollen steeds schaarser.

Onderstaande diagrammen zijn berekend op basis van aantal medewerkers, zonder daarbij rekening te houden met parttimefactor.

4 Financiële analyse

4.1 Samenvattend beeld financiën

4.1.1 Begroting en gerealiseerde kosten in cijfers

Het totaalbeeld van de begroting en de gerealiseerde kosten 2023 is in onderstaand overzicht samengevat. Alle bedragen zijn exclusief BTW.

Programma	Begroting 2023	Begrotings- wijzigingen BERAP1	Begrotings- wijzigingen BERAP2	Begrotings- wijzigingen BERAP3	Saldo begroting 2023	Lasten 2023 BERAP 1	% t.o.v. begroting
Programma 1. Bestuur en organisatie	4.783.440	0	0	0	4.783.440	969.057	20%
Programma 2. Kennis en verbinden	1.255.983	0	0	0	1.255.983	391.372	31%
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>6.039.423</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>6.039.423</i>	<i>1.360.429</i>	<i>23%</i>
Programma 3. Innovatie en transformatie	2.008.333	0	0	0	2.008.333	476.382	24%
Programma 4. Digitale dienstverlening	1.547.035	282.373	0	0	1.829.408	369.156	20%
Programma 5. Organisatie en samenwerking	3.271.042	55.000	0	0	3.326.042	928.401	28%
Programma 6. Informatie - datastromen	1.915.162	0	0	0	1.915.162	470.954	25%
Programma 7. Informatieveiligheid en privacy	2.071.060	368.000	0	0	2.439.060	457.852	19%
Programma 8. Waterveiligheid	316.100	0	0	0	316.100	86.104	27%
Programma 9. Watersysteem	1.447.382	262.999	0	0	1.710.381	312.096	18%
Programma 10. Waterketen	2.663.163	638.944	0	0	3.302.107	550.227	17%
Programma 11. Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	na
Programma 12. SAW@	2.039.845	0	0	0	2.039.845	175.799	9%
Programma 13. Basisdata	5.638.611	46.000	0	0	5.684.611	683.801	12%
Programma 14. Informatiehuis water	2.194.115	-34.088	0	0	2.160.027	755.439	35%
Programma 15. Kassiersfunctie	1.662.363	656.761	0	0	2.319.124	375.762	16%
<i>Subtotaal projecten</i>	<i>26.774.211</i>	<i>2.275.989</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>29.050.200</i>	<i>5.641.973</i>	<i>19%</i>
Totaal	32.813.634	2.275.989	0	0	35.089.623	7.002.403	20%

Van de begrote lasten is 20% gerealiseerd. Bij de programma's waar de kostenrealisatie nog beperkt is, wordt een groot deel van de leverancierskosten in de komende maanden verwacht. Voor de eerste bestuursrapportage is dit een terugkerend patroon over de afgelopen jaren (bestuursrapportage 2022-1: 21% realisatie). De gerealiseerde kosten van de instandhouding bedragen 19,4% van de totale lasten in 2023. Voor een toelichting op de realisatie per programma, wordt verwezen naar de bijlagen.

4.1.2 Realisatie en jaareindeverwachting in cijfers

Op basis van de huidige inschatting liggen de totale lasten in 2023 € 3.877.488 (exclusief BTW) lager dan de baten. In hoofdstuk 4.1.3 wordt een analyse van het saldo uiteengezet.

Eenzijds worden nieuwe budgetten aan de begroting toegevoegd voor nieuwe projecten (totaal € 2,3 miljoen, zie ook hoofdstuk 4.5). Anderzijds lijkt er ruimte te ontstaan in de lopende projecten van € 3,9 miljoen, waardoor er naar verwachting geld over blijft. Momenteel wordt onderzocht bij welke lopende projecten/programma's de begroting gedurende 2023 al verlaagd kan worden, zodat per saldo de stijging van de begroting door nieuwe projecten beperkt kan worden. Dit zal worden verwerkt in de 2^e bestuursrapportage van 2023.

Ten aanzien van restant budgetten 2023 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Afrekening deelnemers: Het resterende saldo wordt afgerekend met de deelnemers. Dit geldt voor alle projecten en kostenplaatsen in de programma's in de programma's 1 tot en met 12, 15 en het saldo kostenplaatsen.
2. Mutatie projectrekening: Indien er nog geen bestemming is gegeven aan het projectsaldo, wordt het saldo toegevoegd dan wel onttrokken aan de projectrekening. In 2023 zijn hiervoor geen activiteiten gepland en/of afrekening met deelnemers is (nog) niet wenselijk. Dit betreft enkele projecten waarin derden betrokken zijn (programma 13 en 14).

In de baten 2023 van programma 13 en 14 (projecten derden) is het saldo projectrekeningen van 31 december 2022 verwerkt, om zichtbaar te maken dat deze gelden beschikbaar zijn in 2023. Voor deze gelden was bij de jaarafsluiting 2022 nog geen bestemming aangeduid, tevens waren hiervoor geen activiteiten begroot in 2023. Hieraan wordt invulling gegeven door de betreffende UO's.

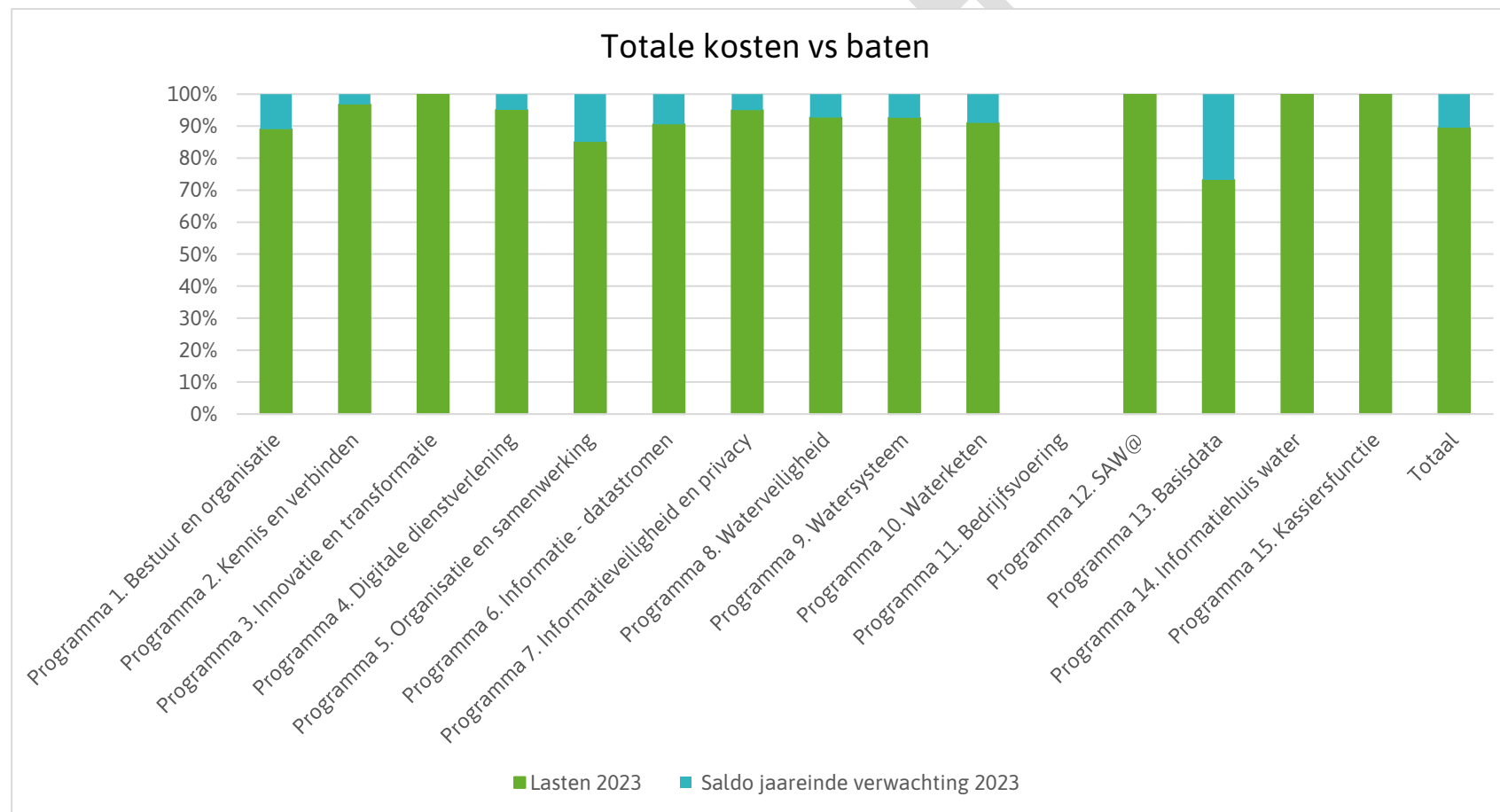
In de bijlage projectverantwoording is een detaillering van de verwachte afrekening per deelnemer opgenomen.

Programma	Saldo begroting 2023	Baten 2023 BERAP 1	Lasten 2023 BERAP 1	Saldo 2023 BERAP 1	% t.o.v. baten	Saldo jaareinde verwachting 2023	% t.o.v. baten
Programma 1. Bestuur en organisatie	4.783.440	4.802.740	969.057	3.833.683	20%	525.000	11%
Programma 2. Kennis en verbinden	1.255.983	1.255.983	391.372	864.611	31%	41.000	3%
<i>Subtotaal instandhouding</i>	6.039.423	6.058.723	1.360.429	4.698.294	22%	566.000	9%
Programma 3. Innovatie en transformatie	2.008.333	2.008.333	476.382	1.531.951	24%	0	0%
Programma 4. Digitale dienstverlening	1.829.408	1.966.457	369.156	1.597.301	19%	97.000	5%
Programma 5. Organisatie en samenwerking	3.326.042	3.326.042	928.401	2.397.641	28%	497.000	15%
Programma 6. Informatie - datastromen	1.915.162	1.915.162	470.954	1.444.208	25%	180.405	9%
Programma 7. Informatieveiligheid en privacy	2.439.060	2.439.060	457.852	1.981.208	19%	123.000	5%
Programma 8. Waterveiligheid	316.100	316.100	86.104	229.996	27%	23.000	7%
Programma 9. Watersysteem	1.710.381	1.710.381	312.096	1.398.285	18%	127.000	7%
Programma 10. Waterketen	3.302.107	3.302.107	550.227	2.751.880	17%	298.000	9%
Programma 11. Bedrijfsvoering	0	0	0	0	na	0	na
Programma 12. SAW@	2.039.845	2.039.845	175.799	1.864.046	9%	0	0%
Programma 13. Basisdata	5.684.611	7.323.126	683.801	6.639.326	9%	1.966.083	27%
Programma 14. Informatiehuis water	2.160.027	2.179.791	755.439	1.424.352	35%	0	0%
Programma 15. Kassiersfunctie	2.319.124	2.319.124	375.762	1.943.362	16%	0	0%
<i>Subtotaal projecten</i>	29.050.200	30.845.528	5.641.973	25.203.555	18%	3.311.488	11%
Totaal	35.089.623	36.904.251	7.002.403	29.901.848	19%	3.877.488	11%

De baten zijn hoger dan de begroting, onder andere vanwege de beschikbare gelden op de projectenrekeningen en extra opbrengsten welke niet waren begroot.

4.1.3 Jaareindeverwachting toelicht

Het totaalbeeld van het saldo van 2023 is in onderstaand overzicht samengevat. Dit overzicht geeft aan welk deel van de baten in 2023 is aangewend.

De jaareindeverwachting kan als volgt samengevat worden:

Verklaring saldo 2023 (bedragen in € 1.000 excl. BTW)	Vertraagd, uitvoering in 2024	Werkzaamheden niet uitgevoerd	Effect realisatie uurtarieven	Effect realisatie kosten	Extra werkzaamheden uitgevoerd	Bestemming door UO met derden	Saldo 2023
Programma 1. Bestuur en organisatie	0	495	198	-78	-90	0	525
Programma 2. Kennis en verbinden	0	38	9	24	-30	0	41
<i>Subtotaal instandhouding</i>	0	533	207	-54	-120	0	566
Programma 3. Innovatie en transformatie	0	0	29	-29	0	0	0
Programma 4. Digitale dienstverlening	0	50	-4	69	-18	0	97
Programma 5. Organisatie en samenwerking	0	617	-11	-58	-51	0	497
Programma 6. Informatie - datastromen	0	101	36	61	-18	0	180
Programma 7. Informatieveiligheid en privacy	0	65	0	107	-49	0	123
Programma 8. Waterveiligheid	0	35	-3	3	-12	0	23
Programma 9. Watersysteem	0	75	21	31	0	0	127
Programma 10. Waterketen	0	0	14	314	-30	0	298
Programma 11. Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0
Programma 12. SAW@	0	0	11	-11	0	0	0
Programma 13. Basisdata	0	0	5	-5	0	1.966	1.966
Programma 14. Informatiehuis water	0	0	33	-33	0	0	0
Programma 15. Kassiersfunctie	0	0	102	-102	0	0	0
<i>Subtotaal projecten</i>	0	943	233	347	-178	1.966	3.311
Totaal	0	1.476	440	293	-298	1.966	3.877

Uit deze analyse blijkt dat een deel van het saldo niet voorkomen had kunnen worden omdat hWh daar slechts kassiersfunctie heeft. Een deel van het saldo is positief omdat hWh daar goed heeft ingekocht (uren en licenties). Het resterende deel is wat we proberen te minimaliseren. Anders weergegeven:

	Impact inhoudelijk resultaat projecten in € miljoen	Geen impact inhoudelijk resultaat projecten in € miljoen	Totaal in € miljoen
Bestemming door UO met derden	-	2,0	2,0
Vertraagd, uitvoering in 2024	-	-	-
Goedkoper uitgevoerd dan begroot	-	0,7	0,7
Werkzaam-heden niet uitgevoerd	1,5	-	1,5
Extra werkzaamheden uitgevoerd	0,3-	-	0,3-
Totaal	1,2	2,7	3,9

Uitgangspunt	Bedrag 1 ^e indicatie BERAP1	Toelichting op hoofdlijnen
1. Afrekening deelnemers	1.911.405	<ul style="list-style-type: none"> - Programma 1. Bestuur en organisatie: € 525.000 De pot onvoorzien van € 250.000 tot op heden nagenoeg niet aangesproken. In de ondersteuning zijn de uurtarieven aanzienlijk lager dan begroot, waardoor circa € 200.000 van het budget overblijft. Daarnaast is een overschot zichtbaar door de vele vervingen en verlengingen van capaciteitsmanagement. - Programma 2. Kennis en verbinden: € 41.000 Wegens ziekte worden uren anders besteed waardoor in dit programma budget overblijft. - Programma 3. Innovatie en transformatie € 0 De werkzaamheden binnen dit programma worden conform begroting uitgevoerd. - Programma 4. Digitale dienstverlening € 97.000 Het centraal beheer voor e-HRM neemt af, omdat de reguliere beheer processen op orde zijn en er meer aandacht gaat naar de waterschappen die betrokken zijn bij de nieuwe aanbesteding. Daarnaast vallen de aanbiedingen van deze nieuwe aanbesteding lager uit dan in de business case begroot. - Programma 5. Organisatie en samenwerking € 497.000 De onboarding bij het project Software Reseller is later gestart dan verwacht en de urenrealisatie van het project Wilma loopt achter op de begroting. De pot onvoorzien van het project Oracle wordt vermoedelijk niet aangesproken. - Programma 6. Informatie – datastromen € 180.405 In de begroting van dit programma is € 100.000 opgenomen voor nieuwe ontwikkelingen aan het GKW. Op dit moment zijn er nog geen ontwikkelingen gepland en wordt verwacht dat dit budget overblijft. - Programma 7. Informatieveiligheid en privacy € 123.000 Binnen het totaal van de programma-financiën is er een overschot ad € 123.000 te zien in de rapportage t/m april. Onderling zijn er wel afwijkingen maar doordat we nog aan het begin van het jaar staan geeft dat nog een beperkt inzicht. - Programma 8. Waterveiligheid € 23.000 Bij Vangstregistratie V3 zijn extra kosten gemaakt in verband met de in gebreke stelling van de leverancier. Daartegenover staat dat er op het ontwikkelbudget vermoedelijk geld overblijft.

Uitgangspunt	Bedrag 1 ^e indicatie BERAP1	Toelichting op hoofdlijnen
		<ul style="list-style-type: none"> - Programma 9. Watersysteem € 127.000 De inschatting voor de realisatie van de nieuwe O&O is bekend. De kosten vallen fors hoger uit dan geraamd in de businesscase. Er zullen gesprekken plaatsvinden met de leverancier hoe deze bedragen tot stand zijn gekomen. Daarnaast liggen de uurtarieven van de medewerkers in dit programma nog een stuk onder het begrotingstarief. - Programma 10. Waterketen € 298.000 De latere start van een aantal projecten door het ontbreken van capaciteit zorgt voor een klein overschot in dit programma. De doorontwikkeling van Z-info zal in de tweede helft van het jaar starten, waardoor circa € 250.000 van het budget overblijft. - Programma 12. SAW@ € 0 De werkzaamheden binnen dit programma worden conform begroting uitgevoerd. - Programma 15 Kassiersfunctie € 0 De werkzaamheden binnen dit programma worden conform begroting uitgevoerd.
2. Mutatie projectrekening	1.966.083	<ul style="list-style-type: none"> - Programma 13. Basisdata € 1.966.083 Het saldo bestaat uit gelden van AHN kaartverkoop en Beeldmateriaal, wat reeds is ontstaan in voorgaande jaren. - Programma 14. Informatiehuis Water € 0 De werkzaamheden binnen dit programma worden conform begroting uitgevoerd.
Totaal saldo afwikkeling	3.877.488	

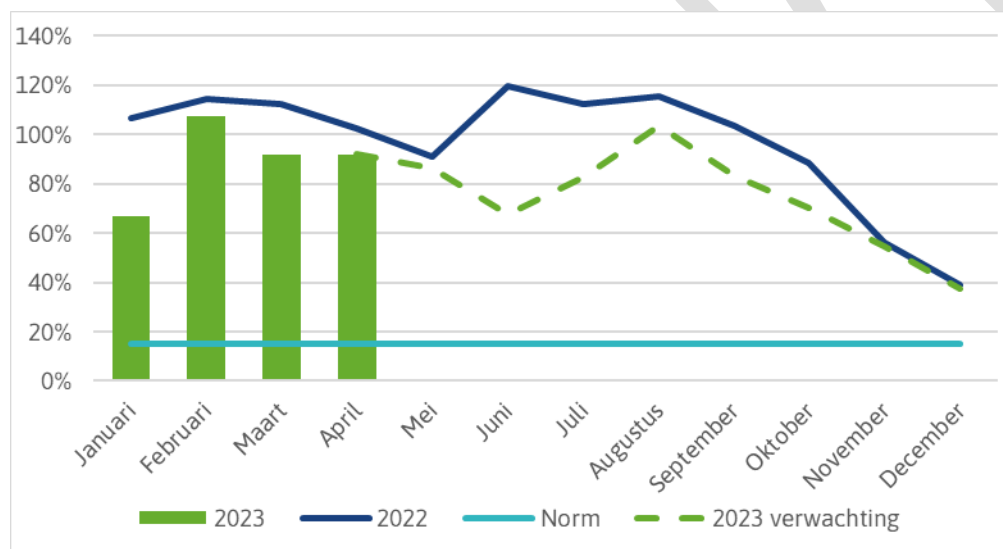
4.2 Liquiditeit

4.2.1 Kasliquiditeit

De kasliquiditeit geeft de verhouding aan tussen de beschikbare liquide middelen enerzijds en de kortlopende schulden en verplichtingen anderzijds. Het is een indicator van de mate waarin de kortlopende schulden en verplichtingen kunnen worden gedekt uit de liquide activa.

De algemene richtwaarde van dit kengetal is een minimum van 15%. De kasliquiditeit ligt boven de norm. Een hogere kasliquiditeit in de eerste maanden van 2023 komt door de vroege facturatie van de primaire begroting 2023 aan de waterschappen en daarmee de reeds ontvangen bijdragen.

Op dit moment heeft hWh geen kredietfaciliteit bij de NWB. hWh heeft op dit moment voldoende liquide middelen om te voldoen aan de verplichtingen. Uit de liquiditeitsplanning blijkt dat aan het einde van 2023 onze financiële buffers, net als eind 2021 en 2022, op raken en dat er mogelijk een overbrugging nodig is voor de eerste maanden van 2024. Hiervoor zijn op dit moment nog geen maatregelen ingezet.

4.2.2 Schatkistbankieren

Als gevolg van schatkistbankieren dient hWh alle middelen boven de drempel van € 250.000 af te romen. Het gemiddelde saldo per kwartaal moet conform de regelgeving lager zijn dan € 250.000. Met ingang van september 2017 wordt gebruik gemaakt van de faciliteit van de NWB om het saldo automatisch af te romen naar de schatkist. Het saldo schatkistbankieren is direct opeisbaar en de financiële risico's zijn laag.

De gemiddelde stand op de NWB-betalairekening per kwartaal bedroeg:

1e kwartaal 2023 € 14.402

April 2023 € 10.000

Hiermee heeft hWh voldaan aan de regeling schatkistbankieren tot en met het eerste kwartaal 2023.

4.2.3 Renterisiconorm en kasgeldlimiet

Renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbaar lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% van het primaire begrotingstotaal. Voor hWh betekent dit in 2023, gebaseerd op het primaire begrotingstotaal van circa € 21,5 miljoen, een renterisiconorm van € 4,3 miljoen.

Kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbaar lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2% van het primaire begrotingstotaal. Voor hWh betekent dit in 2023, gebaseerd op het primaire begrotingstotaal van circa € 21,5 miljoen, een kasgeldlimiet van € 1,8 miljoen.

4.3 Merendeelcriterium

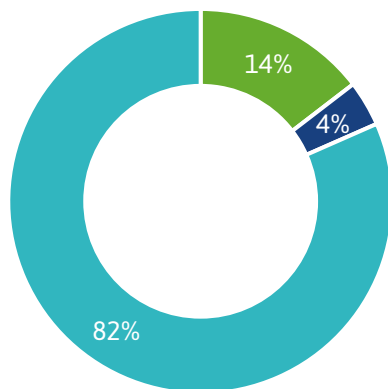
Conform de door KokxDeVoogd voorgestelde systematiek rapporteren we in de bestuursrapportage over de feitelijke realisatie van het merendeelcriterium (werk voor derden). Voor de toepassing van een vrijstelling van aanbesteding is het van belang dat hWh minimaal 80% van haar werkzaamheden verricht voor waterschappen die deelnemen aan de Gemeenschappelijke regeling hWh. Het merendeelcriterium mag berekend worden over een periode van 3 jaar. Het percentage werk voor derden in de periode 2021, 2022 en 2023 bedraagt 7,3% en valt daarmee binnen het maximum van 20%.

4.4 Instandhouding

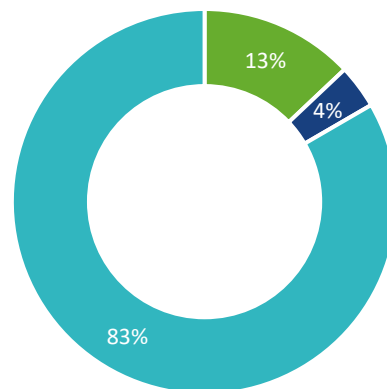
4.4.1 Instandhouding als ondersteuning projecten

De instandhouding is faciliterend aan de uitvoering van de projecten. In de geactualiseerde begroting 2023 is 14% van het totale begrotingsbedrag benodigd voor de uitvoering van Bestuur en organisatie. Naar verwachting is de realisatie van bestuur en organisatie in 2023 13% van de totale uitgaven. De verhouding ten opzichte van de begroting van de projecten is stabiel.

Geactualiseerde begroting 2023 in %

Verwachte gerealiseerde lasten 2023 in %

- Programma 1. Bestuur en organisatie
- Programma 2. Kennis en verbinden
- Subtotaal projecten

4.4.2 Doorbelastingen instandhouding naar projecten

In de geactualiseerde begroting is het uitgangspunt gehanteerd van het doorbelasten van uitgevoerde diensten binnen instandhouding aan de producten en programma's op basis van vaste rekkentarieven per dienst. De rekkentarieven zijn (exclusief BTW):

- Virtuele werkplek: € 325 per maand per medewerker;
- Capaciteitsmanagement: € 5.000 per medewerker voor de gehele begeleiding van instroom. Voor de dorstroom van een interne medewerker naar een nieuwe functie wordt een rekkentarief van € 2.500 gehanteerd. Voor contractverlengingen wordt een rekkentarief van € 1.100 gehanteerd;
- Inkoop: maximaal € 850 voor een enkelvoudig onderhandse aanbesteding en € 2.100 voor een meervoudig onderhandse aanbesteding.

Een deel van de doorbelastingen vindt plaats binnen programma 1 en 2 instandhouding naar andere kostenplaatsen binnen instandhouding. Het resterende deel wordt van instandhouding aan de andere programma's (projecten) doorbelast. De volgende doorbelastingen zijn verwerkt in 2023:

	Totale doorbelasting t/m 30-04-2023 in € excl. BTW			
	Aan projecten	IHW facilitering	Binnen instandhouding	Totaal
Virtuele werkplek	124.683	80.076	50.765	255.524
Capaciteitsmanagement	99.500	58.800	13.700	172.000
Inkoop	38.900	19.100	33.450	91.450
Overige facilitering IHW	-	48.384	-	48.384
Totaal	263.083	206.360	97.915	567.358

4.5 Begrotingswijzigingen

Tegelijkertijd met de 1e bestuursrapportage 2023 wordt de 2^e begrotingswijziging aangeboden. Dit betreft de formele vaststelling van gewijzigde budgetten in de periode januari tot en met april 2023 die invloed hebben op de begroting 2023. Voor al deze begrotingswijzigingen is een DVO afgesloten, waarvan de uitvoering start in 2023. Door middel van de begrotingswijziging worden de projecten aan de begroting 2023 toegevoegd. Deze wijzigingen hebben geen invloed op de hoogte van de bijdrage aan de instandhoudingskosten. Enerzijds worden nieuwe budgetten aan de begroting toegevoegd voor nieuwe projecten (totaal € 2,3 miljoen). Anderzijds lijkt er ruimte te ontstaan in de lopende projecten van € 3,9 miljoen, waardoor er geld over blijft. Momenteel wordt onderzocht bij welke lopende projecten/programma's de begroting gedurende 2023 al verlaagd kan worden, zodat per saldo de stijging van de begroting door nieuwe projecten beperkt kan worden. Dit zal worden verwerkt in de 2^e bestuursrapportage van 2023.

In afwachting daarvan, worden de tussentijdse begrotingswijzigingen voorsnog niet als voorschot bij de waterschappen in rekening gebracht. Na afloop van het jaar 2023 wordt de eindafrekening opgemaakt. Het verschil tussen het gefactureerde voorschot en de realisatie aan het einde van 2023 wordt verrekend met de deelnemers aan de projecten. In de bijlage projectverantwoording is de begrotingswijziging per deelnemer uitgewerkt.

2^e Begrotingswijziging:

Programma 4 Digitale dienstverlening:

- 04.0000/162 B&O eHRM € 0. De bijdrage per waterschap is herrekend op basis van de nieuwe verdeelsleutel voor 2023. Deze is gebaseerd op het aantal verloningen van december 2022. Per saldo heeft deze begrotingswijziging geen impact op de hoogte van de begroting 2023.
- 04.0000/163 eHRM basisfunctionaliteiten € 0. De bijdrage per waterschap is herrekend op basis van de nieuwe verdeelsleutel voor 2023. Deze is gebaseerd op het aantal verloningen van december 2022. Per saldo heeft deze begrotingswijziging geen impact op de hoogte van de begroting 2023. De waterschappen Limburg, Rivierenland en Zuiderzeeland zijn geen deelnemer aan dit project.
- 04.0000/175 Single Digital Gateway € 282.373. door de Unie van Waterschappen is een subsidie aangevraagd voor dit project. Deze begrotingswijziging heeft geen invloed op de bijdrage van de waterschappen.

Programma 5 Organisatie en samenwerking:

- 05.0000/564 Software Reseller Onboarding en Beheer € 0. De bijdrage per waterschap is herrekend op basis van de nieuwe verdeelsleutel voor 2023. Per saldo heeft deze begrotingswijziging geen impact op de hoogte van de begroting 2023.
- 05.0000/565 Uitbereiding kenniscentrum € 155.000. Conform de afgesloten DVO is dit nieuwe facultatieve project aan de begroting toegevoegd.
- 05.0000/576 Doorontwikkeling en gebruik Wilma - € 100.000. Nieuwe inzichten hebben geleid tot een verlaging van de begroting.

Programma 7 Informatieveiligheid en privacy:

- 07.0000/023 SOC Dienstverlening Security Monitoring en Alarmering € 368.000. Conform de afgesloten DVO is dit nieuwe collectieve project aan de begroting toegevoegd. Vanuit het Initiatiefbudget OGT wordt € 368.000 beschikbaar gesteld voor dit project.

Programma 9 Watersysteem:

- 09.0000/001 Ontwikkelbudget watersysteem – € 41.348. Vanuit het ontwikkelbudget wordt € 7.183 beschikbaar gesteld voor het project Waterschadeschatter, € 9.164 voor de businesscase B&O NHI-instrumenten en € 25.000 voor het project HyDAMO-NHI.
- 09.0000/402 Waterschadeschatter € 7.183. Het restant van de businesscase van € 40.000 uit 2022 is doorgeschoven naar 2023. Dit restant van € 7.183 wordt gedekt uit het ontwikkelbudget.
- 09.0000/403 BC B&O NHI-instrumenten € 9.164. Het restant van de businesscase van € 40.000 uit 2022 is doorgeschoven naar 2023. Dit restant van € 9.164 wordt gedekt uit het ontwikkelbudget.
- 09.0000/404 Informatieservice Bodemvocht € 242.000. Conform de afgesloten DVO is dit nieuwe facultatieve project aan de begroting toegevoegd.
- 09.0000/419 HyDAMO-NHI € 25.000. Uitgestelde werkzaamheden uit 2022 worden in 2023 uitgevoerd. Deze verschuiving van budget wordt gefinancierd uit het ontwikkelbudget.
- 09.0000/945 Perceelwijzer € 21.000. Uitgestelde werkzaamheden uit 2022 worden in 2023 uitgevoerd.

Programma 10 Waterketen:

- 10.0000/001 Ontwikkelbudget waterketen - € 40.000. Vanuit het ontwikkelbudget wordt € 40.000 beschikbaar gesteld voor het project RWZI-Online.
- 10.0000/500 O-info € 28.400. Het restant van de businesscase van € 40.000 uit 2022 is doorgeschoven naar 2023.
- 10.0000/501 RWZI-Online € 40.000. Vanuit het ontwikkelbudget wordt € 40.000 beschikbaar gesteld voor deze businesscase.
- 10.0000/820 Z-info € 432.616. Conform de afgesloten DVO is het budget van dit facultatieve project aangevuld tot € 1.764.150.
- 10.0000/868 BC Inzicht prestatiegegevens Decentrale Sanitaire Systemen € 177.928. Conform de afgesloten DVO is dit nieuwe facultatieve project aan de begroting toegevoegd.

Programma 13 Basisdata:

- 13.0000/200 Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland € 46.000. Conform de afgesloten DVO is dit nieuwe collectieve project aan de begroting toegevoegd. Vanuit het Initiatiefbudget OGT wordt € 46.000 beschikbaar gesteld voor dit project.

Programma 14 IHW:

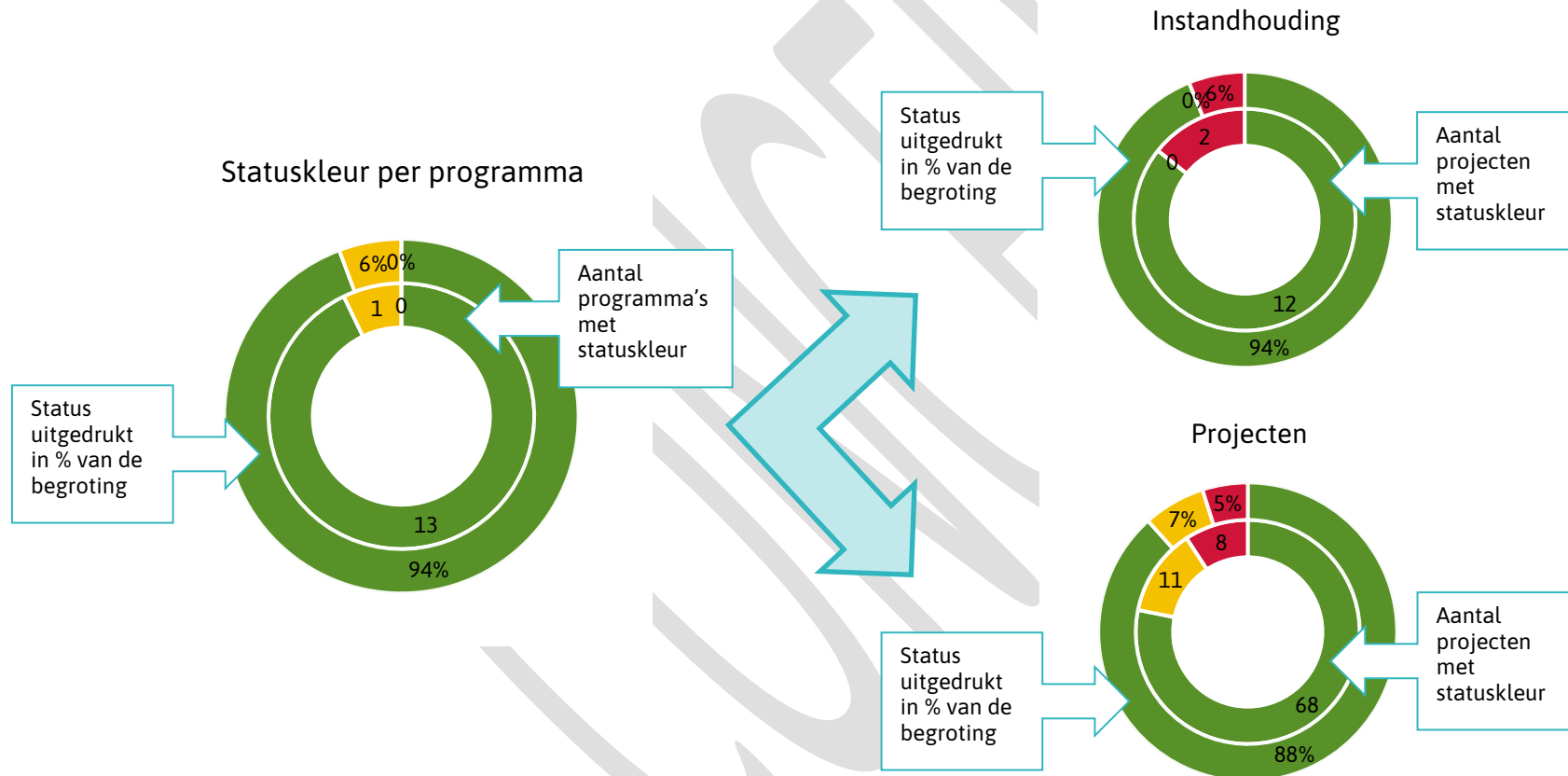
- 14.0000/605 Basistaken IHW €27.424. Nieuwe inzichten zorgen voor een wijziging in de begroting en zijn conform de gemaakte afspraken met de samenwerkingspartners.
- 14.0000/687 BT Droogteportaal € 154. Nieuwe inzichten zorgen voor een wijziging in de begroting en zijn conform de gemaakte afspraken met de samenwerkingspartners.
- 14.0000/689 Externe productkosten -€ 68.552. Nieuwe inzichten zorgen voor een wijziging in de begroting en zijn conform de gemaakte afspraken met de samenwerkingspartners.
- 14.0000/690 Facilitering IHW door hWh € 6.886. Nieuwe inzichten zorgen voor een wijziging in de begroting en zijn conform de gemaakte afspraken met de samenwerkingspartners.

Programma 15 Kassiersfunctie:

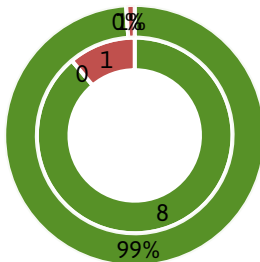
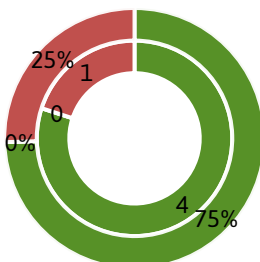
- 15.0000/001 Initiatiefbudget OGT - € 530.000. De nieuwe collectieve projecten SOC Dienstverlening Security Monitoring en Alarmering, Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland en Landelijke Voorziening Overstromingsinformatie worden gefinancierd uit het Initiatiefbudget OGT.
- 15.0000/201 Landelijke Voorziening Overstromingsinformatie € 116.000. Conform de afgesloten DVO is dit nieuwe collectieve project aan de begroting toegevoegd. Vanuit het Initiatiefbudget OGT wordt € 116.000 beschikbaar gesteld voor dit project.
- 15.0000/600 Continuïteit TMX 2023-2025 € 1.070.761. Conform de afgesloten DVO is dit nieuwe facultatieve project aan de begroting toegevoegd.

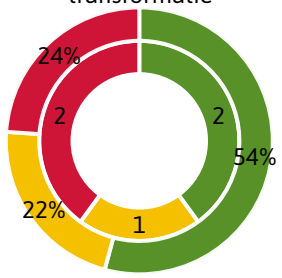
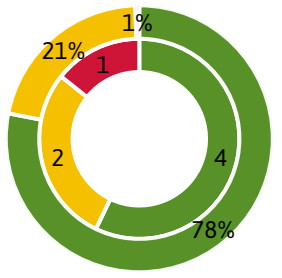
5 Programmadashboard

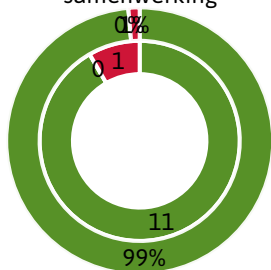
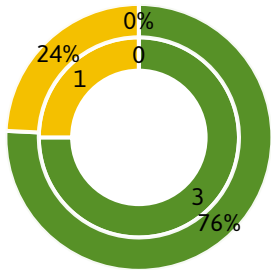
Per programma is op basis van het totaalbeeld een statuskleur toegekend. Voor een toelichting op de betekenis van de statuskleuren wordt verwezen naar bijlage 1. In het programmadashboard zijn de statuskleuren in een ringdiagram weergegeven. Ook worden de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen van de programma's benoemd. Voor meer details van de projecten en kostenplaatsen wordt verwezen naar de bijlage projectverantwoording.

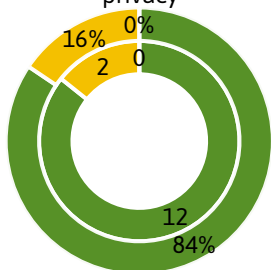
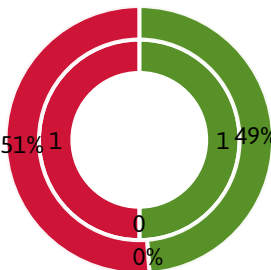

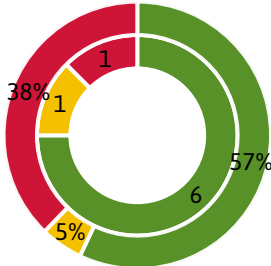
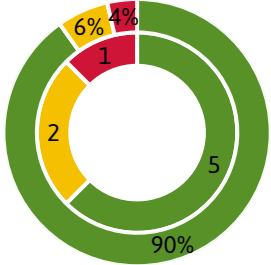

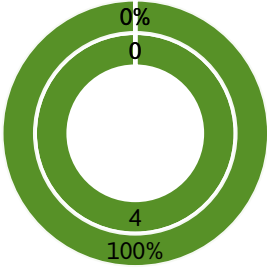
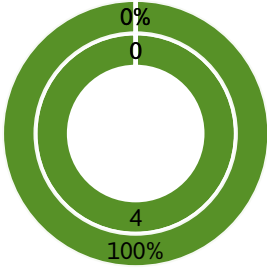
Programma dashboard	Programmastatus Statuskleur 1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting programma status	Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma
	1	2	3		
<p>1 Bestuur en organisatie</p> 	GROEN			<p>De bestuurlijke ambitie om volwassenheidsniveau 4 van de BIO te bereiken is bijgesteld naar 2023. Vanuit de programma's wordt steeds meer gevraagd naar ondersteuning. Ook vanuit KA lukt het steeds beter om zaken centraal aan te sturen. Doordat er veel hybride gewerkt wordt zijn veel teams nog niet regelmatig op kantoor. Vanuit de verschillende afdelingen wordt samengewerkt om meer collega's naar kantoor te trekken. De door de waterschappen geleverde input op de strategienota zorgt dat er meer duiding kan worden gegeven aan de opdrachten die hWh uitvoert en het helpt focus aan te brengen in de samenwerking.</p>	<p>Vanuit KA worden hogere kosten gemaakt voor: laptop vervanging als gevolg van gevonden kwetsbaarheden, extra Azure capaciteit voor Programma's, extra licenties MS, governance inrichting als gevolg van IT-beleidskeuzes. Deze hogere kosten kunnen worden opgevangen binnen het programma doordat de kosten elders lager uitvallen dan begroot.</p> <p>Binnen een aantal afdelingen zijn nog niet alle rollen ingevuld. Dit verhoogt de werkdruk bij de rest van het team of kleine/interne projecten kunnen niet of worden later gestart.</p> <p>Voor de implementatie van een CRM systeem is voor 2023 niks begroot. De kosten hiervoor kunnen worden opgevangen binnen de pot onvoorzien.</p>
<p>2 Kennis en verbinden</p> 	GROEN			<p>De nieuwe versie van de strategienota, versie 0.6 is door de waterschappen ontvangen en van commentaar voorzien. Dit is volgens de planning gegaan. Deze nieuwe versie zal in juni in het OGT worden besproken. De focus ligt op duurzame kwaliteitsverbetering in de programma's en projecten d.m.v. beoordeling van documenten, evaluatie en verbetering van processen en methoden. Daarnaast staat de Digitale transformatie op de agenda. hWh is verkenners en verbinder bij deze transformatie en bijbehorende veranderingen en articuleert vragen vanuit de business. Het brengt kennis samen, om kansen te benutten en veranderingen te bewerkstelligen.</p>	<p>De discussie over de nieuwe strategienota kan altijd een langere worden dan gepland of verwacht maar hierin is het zaak om de waterschappen en hun op-/aan-merkingen centraal te laten staan.</p> <p>In het eerste kwartaal 2023 zijn minder uren ingezet i.v.m. inzet medewerker t.b.v. Bestuursondersteuning en Strategienota. Het inplannen van het aantal uren is dan ook een risico van alle projecten. Dit blijft lastig.</p> <p>Ook blijkt dat het inwerken van personeel langer kan duren dan men van tevoren denkt.</p> <p>Het contract met Sparq is verlengd tot einde dit jaar. Doordat we het contract opnieuw in de markt gaan zetten, worden voor dit onderdeel de risico's beperkt voor volgend jaar.</p>

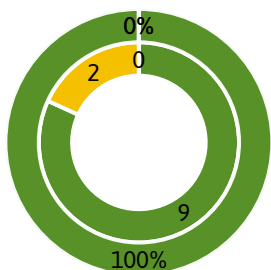
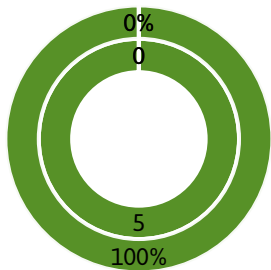
Programma dashboard	Programmastatus Statuskleur 1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting programma status	Risiko's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma
	1	2	3		
<p>3 Innovatie en transformatie</p> 	GEEL			<p>Het programma I&T in 2023 richt zich op de 14 deelnemende waterschappen. Daarnaast lopen er een aantal initiatieven specifiek voor het onderdeel leren. Hieraan participeren een aantal waterschappen, die niet onderdeel uitmaken van de 14 waterschappen. Conform het beschikbaar gestelde budget van 1,4 mln euro (€ 100.000,- per waterschap) zal het programma haar activiteiten uitvoeren. Hiervoor werkt zij ook samen met andere partijen. Het programma besteedt nog veel aandacht aan de samenwerking met andere partijen om helder te krijgen hoe zij juiste inhoudelijke invulling kan geven aan het programma.</p>	<p>Het programma I&T heeft in 2023 14 deelnemende waterschappen, waarbij het programma een collectief karakter heeft. Innovaties gelden immers voor alle Waterschappen. Daarnaast participeren niet-deelnemende waterschappen aan specifieke onderdelen binnen het project Leren. Hiervoor dragen zij dan een separate financiële bijdrage bij. Het risico bestaat dat verwachtingen van waterschappen uiteen gaan lopen met het afgesproken programma. Hiervoor heeft het programma als maatregel om goed en nauw contact te houden met de waterschappen middels het CDO-overleg, waarin de vraag naar ondersteuning goed wordt afgestemd op de plannen en uitvoering van het programma.</p>
<p>4 Digitale dienstverlening</p> 	GROEN			<p>Aan het eind van dit kwartaal is de definitieve datum vastgesteld waarop de Omgevingswet in werking treedt, dit is 1 januari 2024. Dit geeft focus voor de waterschappen en maakt het voor het team makkelijker om met hen in gesprek te zijn over wat er nog moet gebeuren. In het aanbestedingstraject van een opvolger van het E-hrm programma is aan een nieuwe partij gegund. Dit jaar zullen nog 2 waterschappen de implementatie van het nieuwe programma doen, zodat ze 1 januari 2024 hiermee kunnen werken. De overige waterschappen gaan dit in 2024 doen.</p>	<p>Voor wat betreft oplevering landelijke centrale voorziening (PLOOI) voor de WOO is er na BiT advies (Adviescollege ICT) nog geen duidelijkheid. Hierdoor komt de deadline van de implementatie in gevaar. (geel). Het project CMS: Door de besprekingen over de contractverlenging worden meer uren besteed dan begroot wat resulteert in een kleine budget overschrijding.</p>

Programma dashboard	Programmastatus Statuskleur 1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting programma status	Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma
	1	2	3		
<p>5 Organisatie en samenwerking</p> 	GROEN			<p>Er blijft hard gewerkt worden aan de zichtbaarheid van services hub om de waterschappen een nog betere ondersteuning op het gebied van support te kunnen bieden - Daarnaast is de OGT is akkoord gegaan met de uitbreiding van het Kenniscentrum met de ondersteuning van Azure. - De eerste versie van de adoptie wegwijzer wordt eind van de maand mei opgeleverd. - De OGT is akkoord gegaan met de uitbreiding van het Kenniscentrum met de ondersteuning van Azure. Er wordt hard gewerkt aan de roadmaps voor Azure. - Het project Doorontwikkeling en gebruik WILMA heeft de focus verplaatst naar het verder ondersteunen van de waterschappen in het versterken van hun architectuurfunctie. - Ook wordt er gewerkt aan het uitrollen van een opleidingsprogramma voor de waterschaparchitecten, dit wordt samen met een marktpartij aangeboden.</p>	<p>Voor het programma Organisatie en samenwerken zijn de risico's vooral het van tevoren goed inplannen van het uren die nodig zullen zijn per project, Dus met andere worden de capaciteitsplanning moet beter ingevuld worden. Ook zal er beter naar de uitgaven gekeken moeten worden zodat er aan het eind van het jaar geen budgetoverschrijding zal zijn en vice versa, daarnaast is de uitbreiding van het kenniscentrum gestart, dit project zal in het begin goed in de gaten gehouden moeten worden, zoals dit bij elk nieuw project nodig is. Al met al gaat het erg goed met Programma 5. Afspraken zijn duidelijk en doelen worden bereikt.</p>
<p>6 Datastromen</p> 	GROEN			<p>De focus van het programma Datastromen verlegt zich naar het uitvoeren van technisch beheer van het GWK. In samenwerking met andere programma's (o.a. IHW en Watersystemen) wordt gewerkt aan het uitbreiden van datasets. Hiervoor zijn ook proof of concepts uitgevoerd. Financieel wordt het programma geconfronteerd met verhoging van kosten voor het Kadaster. Het beheer van de datasets is duurder dan verwacht. Ook worden er werkzaamheden uitgevoerd voor het OOMHD, waar nog niet duidelijk is wie deze kosten gaat dragen. Intern wordt hierover gesproken.</p>	<p>Het programma Datastromen kent twee belangrijke risicogebieden. Dit zijn capaciteit in de vorm van kennis en ervaring en de afstemming over de vragen vanuit de waterschappen. Voor het eerst genoemde zijn in 2023 een aantal maatregelen getroffen, waaronder uitbreiding van de capaciteit middels onder andere een technisch applicatiebeheerder, die structurele werkzaamheden oppakt, waardoor andere teamleden zich kunnen focussen op de vraag bij de waterschappen. Tevens is er voor de beheersing van werkzaamheden een onderscheid gemaakt tussen reguliere c.q. structurele activiteiten en ontwikkelactiviteiten. Voor laatst genoemde wordt nu specifiek de technisch managers vrijgemaakt, die zich bezig houden met de vraag van de waterschappen.</p>

Programma dashboard	Programmastatus Statuskleur 1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting programma status	Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma
	1	2	3		
<p>7 Informatieveiligheid en privacy</p> 	GROEN			<p>Tijdens het OGT van 17 maart 2023 is besloten om in te stemmen met de projectuitvoering om te komen tot de inrichting van een SOC voor waterschappen conform 'Projectplan integraal SOC' (zoals behandeld is in de OGT van 20 januari 2023).</p> <p>Binnen het totaal van de programma-financiën is er een overschot ad € 123.000 te zien in de rapportage t/m april. Onderling zijn er wel afwijkingen maar doordat we nog aan het begin van het jaar staan geeft dat nog een beperkt inzicht. Alleen op het onderdeel Uitvoeren vooronderzoeken is een geprognoseerd tekort van € 21.000. Dit wordt veroorzaakt door de uitloop van het voorstel Projectplan SOC waardoor veel extra uren zijn gemaakt door het projectteam.</p>	De afwijkingen per project worden binnen het programma-budget opgevangen. Doordat de programmamedewerkers aan diverse projecten mee werken zijn er verschuivingen in inzet in uren op basis van urgentie.
<p>8 Waterveiligheid</p> 	GROEN			<p>Bij Vangstregistratie V3 zijn extra kosten gemaakt in verband met de ingebreke stelling van de leverancier. Hierdoor zijn ook extra kosten gemaakt om deze te onderbouwen en mee te werken aan een oplossing met de leverancier.</p> <p>De businesscase Zorgplicht wordt in mei afgerond en ter goedkeuring aan het UO aangeboden. Omdat het tekort Vangstregistratie kan worden opgevangen binnen het programma, krijgt het totaalbeeld van het programma de statuskleur groen.</p>	Vangstregistratie V3: (geld rood) Er zijn extra kosten gemaakt door hWh en de leverancier in verband met de ingebreke stelling en er zijn nog uitgaven gepland die niet waren begroot. Deze extra kosten zijn: inhuur van een advocaat, overschrijding van het aantal begrootte uren, meerwerk opdrachtnemer, en uitvoeren van een codereview. De eindejaarsverwachting voor het Ontwikkelbudget laat een onderschrijding zien van € 35.500 en voor Vangstregistratie een tekort van € 12.000 zodat er per saldo een positief bedrag overblijft.

Programma dashboard	Programmastatus Statuskleur 1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting programma status	Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma
	1	2	3		
<p>9 Watersysteem</p> 	GROEN			<p>Voor 2023 is er in de planning weinig ruimte voor nieuwe business-cases. Meeste tijd van team en financiële ruimte is voldoende voor huidige werkzaamheden maar krap voor nog meer Buca's in 2023.</p> <p>Huidige verwachting blijft binnen de financiële kaders van het programma-budget. Mogelijk wordt financiële ruimte bij een project ingezet voor overschrijding bij andere projecten. Dit gebeurt enkel in overleg met het UO.</p>	<p>Businesscase B&O NHI-instrumentarium: (geld-rood): Het is een complex onderwerp en er zal nog veel tijd geïnvesteerd worden om tot een goede buca te komen. Het reguliere budget voor een businesscase zal zeer ruim worden overschreden.</p> <p>Hydamo-NHI: (tijd -geel): De implementatie per waterschap verloopt langzaam. De analyse hiervan is met de waterschappen en het UO besproken. De vz UO heeft z'n collega SD's gevraagd om hier aandacht aan te schenken, omdat anders de BuCa-doelstellingen niet worden gehaald.</p> <p>OOMHD: (tijd -rood): De nieuwe voorziening zou qua planning in juli 2023 werkend zijn. Door de nieuwe ontwikkelingen staat de planning op losse schroeven. Er wordt hard gewerkt aan een nieuw scenario en bijbehorende planning.</p> <p>De inschatting voor de realisatie van de nieuwe O&O is bekend. De kosten vallen fors hoger uit dan geraamd in de businesscase. Er zullen gesprekken plaatsvinden met de leverancier hoe deze bedragen tot stand zijn gekomen.</p>
<p>10 Waterketen</p> 	GROEN			<p>Mei 2023 zal naar verwachting de nieuwste versie van Z-info (Zuiveringsinformatie) worden opgeleverd. De afgelopen periode is er uitgebreid getest en de resultaten zijn tot zover veelbelovend. Op dit moment wordt er hard gewerkt om de laatste puntjes op de i te zetten richting een acceptatie & vrijgave voor alle waterschappen. Bij SE Tooling is er uiteindelijk een doorbraak gekomen in de besprekingen met de leverancier.</p>	<p>Ontwikkeldbudget (geld -rood): Binnen het Ontwikkeldbudget zijn de Aanvraag Business Case (ABC) Onderhouds-Informatie en RWZI-Online gemaakt. en heeft geresulteerd in een business-case. Vooral op contractmanagement en PMO worden veel meer uren gemaakt dan begroot waren.</p> <p>Voor de buca RWZI-online is € 40.000 budget overgeheveld. Deze post kan niet geheel opgevangen worden uit het Ontwikkeldbudget maar wel door andere meevallers binnen het programma.</p> <p>O-Info (Onderhouds-informatie) (tijd en geld -geel): Voor een goede businesscase dient waarschijnlijk eerst onderzoek plaats te vinden. Dit onderzoek zal waarschijnlijk 6 maanden in beslag nemen. Naar verwachting wordt de buca eind 2023 afgerond. Ook zal hiermee extra budget gemoed zijn.</p> <p>Decentrale Sanitaire Systemen: (tijd -geel): De DVO is ondertekend eind december 2022. Het project kon nog niet worden gestart omdat de bemensing nog niet kon worden geregeld,</p>

Programma dashboard	Programmastatus Statuskleur 1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting programma status	Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma
	1	2	3		
<p>12 SAW@</p> 	GROEN			Er zijn de laatste maanden veel personele wisselingen geweest binnen het GSO-team. Het inwerken van al deze medewerkers kost tijd maar leidt ook tot het verbeteren van procedures en werkwijzen.	Alle 4 projecten lopen binnen tijd en geld. Door de start van een nieuwe service-delivery-manager loopt de verwerking van facturen aan de kant van RWS wat vertraagd.
<p>13 Basisdata</p> 	GROEN			Het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is de digitale hoogtekaart voor heel Nederland. Het bevat gedetailleerde en precieze hoogtegegevens met gemiddeld acht hoogtemetingen per vierkante meter. Organisaties zoals de waterschappen, de provincies en Rijkswaterstaat maken gebruik van het AHN voor water- en waterkeringbeheer. Beeldmateriaal: Veel overheden maken voor hun werk gebruik van luchtfoto's. Ze worden voor verschillende belangrijke doeleinden gebruikt zoals het bijhouden van de basisregistratie grootschalige topografie.	Het risico voor AHN/Beeldmateriaal is het tijdig inwinnen van gegevens. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met externe leveranciers, welke in een planning zijn opgenomen. Daarnaast is er een bonus/malus regeling afgesproken om leveranciers te stimuleren op juist en tijdig informatie in te winnen.

Programma dashboard	Programmastatus Statuskleur 1= 30 april, 2 = 31 augustus, 3 = 31 december			Toelichting programma status	Risico's en beheersmaatregelen van de projecten in het programma
	1	2	3		
<p>14 Informatiehuis Water</p> 	GROEN			<p>IHW heeft naast de financiële bijdrage van de partners ook budget beschikbaar gekregen voor o.a. doorontwikkeling van het waterkwaliteitsportaal (extra bijdrage partners) en het waterveiligheidsportaal (bijdrage HWBP). Samen met RWS werkt zij aan het technisch applicatiebeheer (extern budget). Er zijn op dit moment geen budgetoverschrijdingen maar de hoeveelheid werkzaamheden vraagt wel om uitbreiding van de capaciteit. Dit punt is geagendeerd voor het directie overleg.</p> <p>Inhoudelijk wordt er naast de reguliere activiteiten voor de aquo-standaard, de waterinformatie systemen en de coördinatie informatiestromen gewerkt aan de het beheer en onderhoud van het droogteportaal en de DD API Standaard. Deze activiteiten lopen conform verwachting.</p>	<p>Voor zowel de Aquo-standaard als het beheer en onderhoud van de waterinformatie systemen is sprake van onderbezetting als gevolg van de hoeveelheid aan werkzaamheden voor de Aquo-standaard en de geplande ontwikkelingen voor de waterinformatie systemen. Om deze werkzaamheden te kunnen beheersen is een planning opgesteld en wordt invulling van toegezegde capaciteit en uitbreiding van de capaciteit onderzocht.</p> <p>Voor de beheersactiviteiten van de waterinformatiesystemen is samen met de partner RWS een planning opgesteld voor de doorontwikkeling, welke wordt uitgevoerd door Technolution.</p> <p>Tevens zijn voor 2023 heldere doelstellingen vastgesteld in het mijlpalenoverzicht om de verwachtingen bij de opdrachtgevers goed af te stemmen.</p>
<p>15 Kassiersfunctie</p> 				<p>Het programma Kassiersfunctie heeft als ambitie om voor specifieke onderwerpen te fungeren als één contractpartij namens de waterschappen. Zowel juridisch als inhoudelijk is het soms de wens van contracterende partijen om met één partner als vertegenwoordiger van de de sector te maken te hebben.</p>	<p>Voor het programma Kassiersfunctie zal de capaciteitsplanning een risico zijn, ook hier moet dan ook goed op gelet worden. Daarnaast is het project TMX redelijk nieuw. Dit project moet goed geïntegreerd worden binnen het programma. De medewerkers van dit project zijn meegenomen van de vorige werkgever (Bedrijf dat failliet is gegaan) om zo de continuïteit te bewaren van een aantal cruciale taken voor de waterschappen. Deze overname van hwh moet goed in de gaten gehouden worden, omdat dit iets compleet nieuws is voor hwh.</p>

6 Programmaverantwoording instandhouding

6.1 Programma 1 Bestuur en organisatie

Het programma Bestuur en organisatie heeft tot doel het nadenken over en het neerzetten van een organisatie die de gevraagde resultaten levert voor de opdrachten vanuit de waterschappen.

Wat willen we bereiken?

1. Veilige werkomgeving: Een werkomgeving die veilig is, veilig voelt en die blijvend voldoet aan wet- en regelgeving.
2. Professionele organisatie: Kwalitatief en kwantitatief de waterschappen ondersteunen in de beweging van digitale transitie naar digitale transformatie.
3. Zichtbaarheid: Het is duidelijk wat hWh doet en wat hiervan de meerwaarde is voor de waterschappen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Veilige werkomgeving:

- Privacy-beleid, privacyverklaringen (intern/extern) en de aanstellingsbesluiten van de Privacy-officer en Functionaris Gegevensbescherming zijn vastgesteld.
- Wachtwoordkluis Keeper is aangeboden aan alle medewerkers. 94 medewerkers gebruiken Keeper actief.
- Workshop Werkgeluk georganiseerd waar een kleine groep medewerkers handvatten heeft gekregen om werkqelukkiger te worden

Professionele organisatie:

- De jaarstukken en accountantsverklaring zijn zonder opmerkingen vastgesteld.
- Het risicoprofiel is geüpdatet en vastgesteld. De kans dat het cyber risico optreedt is vergroot.
- We hebben een archivaris aangesteld.

Zichtbaarheid:

- Maandrapportage is vernieuwd, waarmee de rapportage leesbaarder is geworden en beter zichtbaar is hoe hWh er voor staat.

6.2 Programma 2 Kennis en verbinden

Het programma Kennis en verbinden heeft als doel om kennis aan de waterschappen toe te voegen en de waterschappen te faciliteren in het delen van kennis onderling. Deze kennis betreft nieuwe technieken en nieuwe organisatievormen in het kader van digitale transformatie. Ook faciliteert het Waterschapshuis de waterschapsbrede overleggen zoals van het i-platform, de OGT en de UO's.

Wat willen we bereiken?

Omdat het Waterschapshuis er is voor de waterschappen, willen we van alle waterschappen de wensen weten en die voor hen waarmaken. Evaluaties tonen aan dat de opdrachten vaak vaag zijn doordat we het voor alle waterschappen goed willen doen. Dat leidt geregeld tot oplossingen die niet 100% de lading dekken. Dit willen we verbeteren! Aan de voorkant gaan we de opdrachten duidelijker en specifiekere verwoorden zodat we resultaten leveren conform afspraak. Kwaliteit van dienstverlening en resultaatgericht werken moeten onderdeel zijn van het DNA van het Waterschapshuis. De evaluaties gaan we intern terugkoppelen aan de organisatie zodat we er echt van kunnen leren. We streven naar een tevredenheidscijfer van een 7,5.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- hWh heeft de Opdrachtgeverstafel geholpen bij de consultatie van de strategienota.
- Op verzoek van waterschap Brabantse Delta is een delegatie aanwezig geweest bij de introductieavond nieuwe AB-leden om hen kennis te laten maken met hWh, en wij met hen.
- De evaluatie van Winnovatie is afgerond.

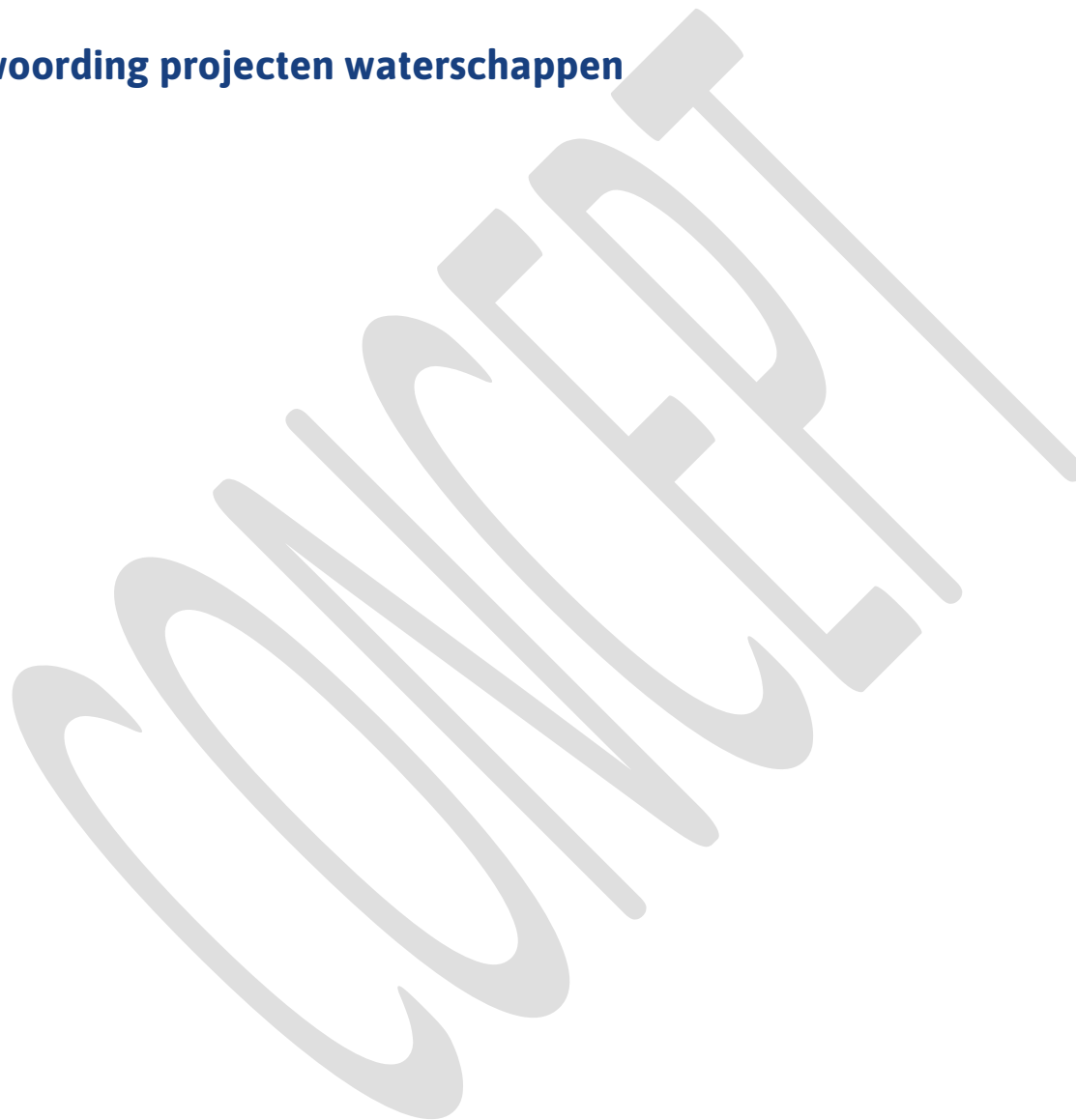

Deel 2: Projecten waterschappen

In deel 2 worden de begrotingsprogramma's waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de volgende programma's:

- Innovatie en transformatie
- Digitale dienstverlening
- Organisatie en samenwerking
- Informatie – datastromen
- Informatieveiligheid en privacy
- Waterveiligheid
- Watersysteem
- Waterketen

7 Programmaverantwoording projecten waterschappen

7.1 Programma 3 Innovatie en transformatie

Programma Innovatie en transformatie biedt een innovatief en inspirerend pakket van diensten en producten die de waterschappen, nu en in de toekomst, helpen met het creëren van een stimulerende omgeving voor digitale transformatie.

Wat willen we bereiken?

Het programma helpt waterschappen inzicht te verkrijgen over het waterschap van de toekomst en wat er nodig is om voor de sociale digitale ontwikkelingen en transformatie, zodat directies de juiste en gefundeerde strategische keuzes kunnen maken. Dit doet zij door een programma aan te bieden gericht op leren, innoveren en verbinden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Leeractiviteiten rondom digitale transformatie:

- Pilots leerlijn digitale transformatie voor medewerkers bij Waterschap Vallei en Veluwe, Vechtstromen, Hoogheemraadschappen van Delfland en Rijnland. De groepsgrootte varieerden tussen de 12 en 35 deelnemers, van strateeg tot data-specialist. De evaluatie van de pilots loopt.
- Begeleiden en faciliteren van diverse leer- en werksessies bij waterschappen Brabantse Delta, Limburg, Fryslân, Hoogheemraadschappen Schieland en Krimpenerwaard en Rijnland over digitale transformatie en het gezamenlijk in kaart brengen en plannen van de leeractiviteiten.
- Aanbesteding voorbereid en uitgezet voor het uitvoeren en het (door)ontwikkelen van de leerlijnen digitale transformatie voor medewerkers, management en bestuur.
- Voorbereiding van diverse leergangen (voor- en najaar) over digitale ethiek, digi-facilitatoren, masterclass voor managers, online webinar serie voor bestuurders.

Digi-café: Samen met het A&O fonds waterschappen zijn drie Digi-café's

georganiseerd met thema's zoals Artificiële Intelligentie (AI) en hoe collega's te enthousiasmeren voor digitale transformatie.

Data science en Engineering Expert Programma (DEEP):

- Begin 2023 is DEEP 3 gestart met een groep van 50 enthousiaste deelnemers. Bij DEEP 3 ligt de nadruk op het samenbrengen van data-experts binnen de waterschappen.
- Bij het DEEP 3-traject is de rol van translator toegevoegd, degene die schakelt tussen de vragen uit de business en data-oplossingen.

Datascience ondersteuning: Bij Hoogheemraadschappen Delfland en Hollands Noorderkwartier ondersteuning geboden bij datascience gerelateerde vraagstukken en bij het Digital Twin (TKI) project.

Winnovatieplatform: Bijna alle waterschappen maken gebruik van het Winnovatieplatform. De evaluatie van de pilot Winnovatie.nl is afgerond. De community van Winnovatie wordt in stand gehouden door bijeenkomsten met de klankbordgroep om zo de behoeftes af te stemmen met de deelnemende waterschappen.

Waterinnovatiefestival: Het plan van aanpak voor het Waterinnovatiefestival is gemaakt en de voorbereidingen zijn in volle gang. Winnovatie.nl zal als aanmeldpunt voor de Waterinnovatieprijs dienen. Voorafgaand aan het Waterinnovatiefestival wordt een WinnovatieLab georganiseerd dat als input voor het festival dient.

Chief Digital Officer (CDO)-platform: Twee bijeenkomsten hebben plaatsgevonden waarin de projectplannen van 2023 besproken en de behoeftes van de CDO's zijn opgehaald.

7.2 Programma 4 Digitale dienstverlening

Het programma Digitale dienstverlening faciliteert de samenwerking tussen de waterschappen om te voldoen aan de centrale en decentrale overheidsafspraken voor de digitale dienstverlening en voert regie op het inkoopproces.

Wat willen we bereiken?

We streven ernaar dat de waterschappen op een eenduidige en herkenbare manier de wetten uitvoeren die op de waterschappen afkomen, zoals de omgevingswet, wet open overheid, single digital gateway. Voor e-HRM is het streven om tot een gezamenlijke inkoop van een digitaal basis HR-pakket te komen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Strategische inzet Omgevingswet: Aan het eind van dit kwartaal is de definitieve datum vastgesteld waarop de Omgevingswet in werking treedt: 1 januari 2024. Dit geeft focus voor de waterschappen en maakt het voor het team makkelijker om met hen in gesprek te zijn over wat er nog moet gebeuren.

Het Waterschapshuis vervult de kassiersfunctie voor de Unie van Waterschappen voor de ondersteuning van waterschappen bij de implementatie van de Omgevingswet. De nadruk van deze ondersteuning ligt in het testen van de eigen software met de landelijke voorziening, inrichten van de informatie-architectuur en het delen van kennis op het gebied van o.a. geometrieën en toepasbare regels. Vanuit waterschappen komt veel waardering voor deze ondersteuning, omdat dit ze in staat stelt om hun regelgeving en dienstverlening goed in te richten.

e-HRM: Het nieuwe e-HRM contract is aanbesteed en gewonnen door Visma Raet. De implementatie hiervan is voor dit jaar met twee waterschappen gestart. Bij de overige 12 waterschappen is het contract bij ADP met een jaar verlengd. Zij gaan volgend jaar over op Visma Raet.

Wet Open Overheid: We helpen de waterschappen met kennisuitwisseling voor de implementatie van de Wet Open Overheid. Er is helaas nog geen landelijke centrale voorziening beschikbaar. Hierdoor hebben waterschappen hun eigen voorziening via websites moeten inrichten.

Singel Digital Gateway: Dit project loopt op koers. Het grootste actuele risico is dat de generieke technische omgeving door het Bureau Nationale Coördinator niet tijdig wordt opgeleverd. We zijn gestart met de CMS-koppeling voor het publiceren van Nederlandse en Engelse teksten op de nationale portalen.

Content Management Systeem (C.M.S.): De deelnemende waterschappen hebben besloten om het contract met 2 jaar te verlengen.

7.3 Programma 5 Organisatie en samenwerking

Het programma Organisatie en samenwerking faciliteert de waterschappen bij de inrichting van ketens met als doel het behalen van een optimale samenwerking door hen dezelfde taal te laten spreken. Daarbij spelen we in op innovaties en de veranderende omgeving. Het is onze missie om voor de waterschappen door gezamenlijke inkoop ICT-middelen en ondersteuning efficiency te creëren.

Wat willen we bereiken?

- Een ingericht kenniscentrum.
- Een architectuur voor data en informatievoorziening die veilig, doelmatig, modern, robuust en compliant met wet- en regelgeving.
- Ontwikkelde en geïmplementeerde middelen die de samenwerking bevorderen.
- Borging van de belangen van waterschappen in overheidsbrede initiatieven.
- Leveren van kennis en kunde.
- Inkoopvoordeel bij de aanschaf van algemeen inzetbare middelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De raamovereenkomst die is afgesloten namens de waterschappen met Microsoft voor M365-E5 is uitgebreid met Microsoft Azure. Microsoft Azure geeft de waterschappen de mogelijkheid om in de cloud te werken. Door de raamovereenkomst krijgen de waterschappen voor de komende 3 jaar korting op Microsoft Azure en zullen zij in die tijd ook geen prijsverhogingen krijgen.
- Het Kenniscentrum Microsoft biedt Azure ondersteuning. Het kenniscentrum begeleidt en ondersteunt de invoering van Microsoft 365-E5 en Azure aan de hand van roadmaps en geeft waterschappen in de verschillende fasen advies, trainingen en workshops.

- De aanbesteding van de software-reseller is afgerond. De aanbesteding heeft betrekking op het aanschaffen van (uitbreidingen op) bestaande en nieuwe standaard-software en dienstverlening op deze standaard-software. Ook is de onboarding van start gegaan wat betekent dat waterschappen begonnen zijn met het onderbrengen van hun contracten bij de software-reseller.
- Team architectuur is gestart. Dit is een onderdeel van de WILMA. Team architectuur gaat de waterschappen helpen bij het implementeren van de WILMA en de architectuur binnen de organisatie.
- Op verzoek van het i-Platform is er een trainingsprogramma ontwikkeld voor het opleiden van architecten uit de waterschappen. Waterschappen kunnen mensen aanmelden om hieraan deel te nemen. De werving van kandidaten gaat in Q2 van start.

7.4 Programma 6 Informatie datastromen

Het programma Datastromen opereert landelijk, verbindt en helpt waterschappen bij het invullen van de bestuurlijke ambitie, om klaar te zijn voor de 'open data'-toekomst en aan te sluiten bij de sector. Wij zorgen dat **alle gegevens** over de beheergebieden van de waterschappen snel, compleet én gestandaardiseerd beschikbaar zijn voor iedereen. Wij helpen data van de waterschappen te vertalen naar een uniforme taal, binnen de standaarden die er zijn. Zodat de waterschappen gezamenlijk data kunnen uitwisselen. Dit doen wij door een voorziening te ontwikkelen, softwareoplossingen aan te bieden en te helpen om deze technisch te implementeren. Ook monitoren wij op kwaliteit, betrouwbaarheid, reproduceerbaarheid en uitwisselbaarheid van de data.

Wat willen we bereiken?

- We werken dagelijks aan goed beheer op de gegevensstroom van de waterschappen naar buiten. Daarnaast werken we aan verdere verbeteringen van de signaalfunctie op de kwaliteit van de gegevens die via het GkW worden aangeboden. Hiervoor werken wij – samen met de waterschappen - voortdurend aan verdere versterking van DAMO Logisch, zodat waterschappen steeds meer eenduidige gegevens kunnen aanbieden. Dit geldt ook voor DAMO Fysiek waarmee de waterschappen de afspraken, die zijn vastgelegd in DAMO Logisch, rechtstreeks in hun registratie kunnen toepassen.
- Het GkW is ontwikkeld om nieuwe gegevensstromen toe te kunnen voegen. De huidige gegevensstromen zijn van één soort: de meer statische objectgegevens. Hier willen wij als nieuwe gegevensstromen meerdere dynamische meetreeksen en radarbeelden aan toevoegen. Dit zijn gegevensstromen die ook twee kanten op kunnen gaan; zowel van de waterschappen naar buiten als ook van externe bronnen naar de waterschappen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Het UO datastromen heeft opdracht gegeven aan het Kadaster voor aanpassing van 7 datasets en de verzameling uit te breiden met 2

nieuwe datasets. Dit t.b.v. het aanleveren van datasets vanuit de waterschappen aan het PDOK (Kadaster) via het GkW (Gegevensknooppunt Waterschappen).

- In januari 2023 is de GkW-connector opgeleverd en stelt waterschappen in staat, data aan te leveren aan het GkW. De GkW-connector vervangt de bestaande CDL-connector. De waterschappen hebben tot 1 juli 2023 de tijd om over te stappen op de GkW-connector.
- Informatiemodel Water (IMWA) en DAMO-logisch zijn qua proces op elkaar afgestemd. Daarmee is ook de samenwerking tussen IHW, Datastromen en de waterschappen georganiseerd. De inhoudelijke verbeteringen zijn inzichtelijk gemaakt voor zowel IMWA als DAMO-logisch. Hierdoor werken we samen aan gestandaardiseerde en geharmoniseerde data.

Voor het programma Watersysteem zijn 2 opdrachten opgepakt:

- Een Proof of Concept, gevolgd door een impactanalyse voor het distribueren van weer/meetdata via het GkW naar de waterschappen (project OOMHD).
- Het aanroepen van de Hydamo Validator vanuit het GkW voor het (in de toekomst) uitvoeren van inhoudelijke controles op hydrologische data.

7.5 Programma 7 Informatieveiligheid en privacy

Het programma Informatieveiligheid en privacy ondersteunt de waterschappen in de opgave een sector te zijn waar inwoners en bedrijven erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens en belangen in veilige handen zijn.

Wat willen we bereiken?

- Duurzame verbeterprocessen binnen de waterschappen: De waterschapsector heeft over de gehele linie (mens, proces, technologie en assets) aantoonbaar een procesvolwassenheid van niveau 4.
- Een (meer) bewuste mindset en cultuur binnen waterschappen: Medewerkers, management, directieleden en bestuurders beschikken over de juiste kennis, hebben de juiste houding en vertonen het juiste gedrag welke noodzakelijk is voor een verantwoorde omgang met (privacy)informatie.
- (Informatie)veilige assets binnen de waterschappen: De beveiliging van de assets (stuwen, sluizen, gemalen, etc.) voldoen aan de normeringen en wetgeving.
- (Informatie)veiliger waterketens: De risico's in de keten zijn geïdentificeerd en middels maatregelen gereduceerd tot een aanvaardbaar niveau.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Opdrachtgeverstafel heeft het Security Operations Center (SOC)-plan goedgekeurd, waarmee een SOC wordt opgezet voor alle waterschappen
- De Cybersecurity Implementatie richtlijn (CSIR) is door alle waterschappen als norm aangenomen. Essentieel om goed risicomanagement te kunnen doen.

- De 1e audit Wet Politie Gegevens is toebedeeld aan een externe partij. Dit is een wettelijke verlichting, om AVG-proof te zijn.
- Aanbesteding is gestart voor het opsporen cyberincidenten waar een aantal waterschappen aan deelnemen.

7.6 Programma 8 Waterveiligheid

Het programma Waterveiligheid streeft samen met de waterschappen naar continue inzicht voor een meer efficiënt en effectief beheer van de waterkeringen, een betere ruimtelijke inrichting en betere crisisbestrijding in de ketens, tegen lagere kosten en met minder kwetsbaarheid én een betere informatievoorziening over de actuele situatie en de maatregelen die waterschappen treffen.

Wat willen we bereiken?

- Business case starten van de Dashboard zorgplicht waterkeringen waarmee waterschappen de informatievoorziening op orde hebben en kunnen voldoen aan de verplichting die ze hebben aan het Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)
- Beheer en onderhoud van trAPP goed uitvoeren
- Samenwerken met STOWA aan de wellenkaart, zodat dijken beter gemonitord kunnen worden bij hoogwater
- Zorgen dat initiatieven die al lopen rondom beverregistratie gezamenlijk worden opgepakt

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Dashboard zorgplicht waterkeringen: Er is een businesscase opgeleverd en goedgekeurd. De waterschappen zijn bereid het project te financieren. Naar verwachting starten we eind juni met het realiseren van het Dashboard.

TrAPP: De muskusrattenapplicatie heeft met basisfunctionaliteiten gefunctioneerd. De vangsten zijn centraal geregistreerd.

Continu inzicht: Er is aan de hand van gesprekken geconstateerd dat het onderwerp 'continu inzicht' leeft onder de waterschappen. Ook werd duidelijk dat de waterschappen verschillende opvattingen hebben over dit onderwerp. Door korte interviews te houden is er geïnventariseerd welke opvattingen er precies zijn. Op basis van de terugkoppeling die de komende maanden plaats vindt, wordt er gekeken of er een gemeenschappelijk traject nodig is om dit onderwerp op te pakken.

7.7 Programma 9 Watersysteem

Het programma Watersysteem realiseert actuele en accurate datavoorzieningen ten behoeve van de bedrijfsfunctie Watersysteem van de waterschappen. Door samenwerking in de sector op te zoeken wordt er meer toegevoegde waarde geleverd ten opzichte van een individuele aanpak.

Het programma Watersysteem helpt de waterschappen (de watersysteembeheerders, hydrologen en ecologen) door het leveren, onderhouden en ontwikkelen van digitale producten, diensten en oplossingen voor van alle waterschappen. Het leveren van deze diensten doen wij ook voor en met onze ketenpartners RWS, KNMI, waterleidingbedrijven, terreinbeheerders, provincies en gemeenten om een optimale samenwerking na te streven.

Wat willen we bereiken?

- Nieuwe informatievoorziening van meteorologische en hydrologische data gereed hebben en verder ontwikkelen om betere producten te kunnen leveren. Bodemvochtinformatie als bron hieraan toe te voegen en waterschappen ondersteunen bij het toepassen van nieuwe informatieproducten.
- Een start maken met de realisatie van Informatievoorziening Slim Watermanagement.
- Het NHI-Instrumentarium in beheer en onderhoud te nemen. Het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium (NHI) is de verzameling van software en data voor het ontwikkelen van grondwater- en oppervlaktewatermodellen voor Nederland op landelijke en regionale schaal.
- De Waterschadeschatter moderniseren en in beheer en onderhoud te nemen. Waterschadeschatter is een praktisch toepasbaar en breed gedragen standaard schademodel voor regionale wateroverlast.
- Maximaal betrekken van de waterschappen bij de ontwikkelingen en het gebruik van de data en informatievoorzieningen

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De Proof of Concept voor de Opslag en Ontsluiting van Meteorologische en Hydrologische Data (OOMHD) met huidige leverancier TryOpSys is geslaagd. De kosten voor realisatie zijn aanzienlijk hoger dan het beschikbare budget, daarom vindt er een heroverweging van het voorkeurscenario plaats. Zolang er geen nieuwe voorziening is, zal de huidige in gebruik blijven.
- 19 van de 21 waterschappen hebben besloten deel te nemen aan het project Informatieservice Bodemvocht. De realisatie van het project zal eind mei worden opgestart als het projectteam compleet is.
- Voor projectplan Slim Watermanagement zijn, samen met Rijkwaterstaat, IHW en hWh, de verschillende deelaspecten verder verkend en uitgediept.
- Een convenant is in de maak om richting te geven aan het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium.
- Concept business case, om Waterschadeschatter te moderniseren en in beheer en onderhoud te nemen, is opgesteld en gereed voor besluitvorming en uitvoering.
- Het kernteam Weerinformatie voor Waterbeheer (WIWB) heeft de wensen opgehaald om de hydrologische en meteorologische data mogelijk te actualiseren.

7.8 Programma 10 Waterketen

De ambitie van het programma Waterketen is dat de efficiency van de keten en de circulariteit van grondstoffen, assets en data wordt gefaciliteerd met:

- Een gezamenlijk vormgegeven integraal monitoringsysteem voor de hele keten;
- Intensivering van sensing en robotisering;
- Ontwikkeling van toepasbare innovaties, met als resultaat 'zicht op kwaliteit en kwantiteit van iedere druppel en de grondstoffen en de energie in de keten' door continue monitoring en analyse.

Wat willen we bereiken?

- Realiseren van de doorontwikkeling van Zuiveringen-informatie (Z-info) in april 2023
- Om assetmanagement goed uit te kunnen voeren is het van belang dat het ontwerp en de realisatie van assets goed wordt vastgelegd. Dat gebeurt in een zogenaamde P&ID (Piping en Instrumentation Diagram), van bijvoorbeeld een RWZI, gemaal of stuw. Het is een schematische weergave van de gebruikte asset in het productieproces.
- Een aantal waterschappen heeft een P&ID tool ontwikkeld en in 2023 wordt deze toolbox aan een grotere groep waterschappen ter beschikking gesteld en doorontwikkeld. Het projectteam, dat bemenst wordt door collega's van de deelnemende waterschappen, zorgt voor het inrichten, implementeren en beheren daarvan.
- Informatievoorziening van de prognoses in de afvalwaterketen doorontwikkelen. Door betere data beschikbaarheid en kwaliteit, slimme rekenmethoden en goede tooling kunnen de waterschappen eind 2024 rekenen op 'een nieuwe praktijk' als het gaat om het uitvoeren van afvalwaterprognoses.
- Versterken en uniformeren van de SE-werkwijze (Systems Engineering Tooling) zodat klanteneisen, ontwerpafwegingen en gemaakte keuzes bij de realisatie van infrastructurele projecten goed worden opgeslagen en kunnen worden gebruikt door de markt. Hiermee wordt miscommunicatie voorkomen en fouten, vertragingen en schadeclaims vermeden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Mei 2023 zal naar verwachting de nieuwste versie (2.4.0) van Zuiveringen-informatie (Z-info) worden opgeleverd. Verbeteringen zijn: de Trendtool, technische werkingen van de zuiveringsinstallatie, landelijke trends, de informatieveiligheid en het is makkelijker in gebruik.
- Steeds meer waterschappen hebben interesse in de toolbox P&ID's en worden ondersteund in het gebruik van de toolbox door een webpagina, helpdesk, informatievideo, handleidingen en seminars.
- De doorontwikkeling van de prognosetools voor de afvalwaterketen (te verwachten aanbod van hoeveelheid afvalwater), denk aan DSS, zuiverings-viewer, O-info en 1 prognosetool, rioolvreemd water en discrepantietool, loopt op schema. De bemensing is op orde.
- Voor SE-Tooling zijn we in gesprek met de leverancier over de levering van de licenties en het inrichten van de diensten.

Nieuwe initiatieven en verkenningen:

- Via de Unie van Waterschappen zijn we een initiatief gestart om de gezamenlijke aanbesteding van RWZI-Online te organiseren. RWZI-Online is een game die de werking van de RWZI's duidelijk maakt aan scholieren/burgers.
- Er is gekeken naar de haalbaarheid van het beheer op een Dynamisch Aankoop Systeem voor chemicaliën voor rioolwaterzuivering (polymeren) voor de waterschappen.

Deel 3: Projecten met derden

In deel 3 worden de begrotingsprogramma's derden en kassiersfunctie uitgewerkt. Dit betreft de programma's Basisdata en SAW@, het programma IHW en de kassiersfunctie. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld UO. De opdracht van de waterschappen aan hWh beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van hWh.

8 Programmaverantwoording projecten met derden

8.1 Programma 12 SAW@

Waterschappen en Rijkswaterstaat verlenen als waterbeheerders vergunningen en houden toezicht en handhaven op schoon, voldoende en veilig water. In het programma Samenwerkende Waterbeheerders SAW@ trekken een groot aantal waterschappen en Rijkswaterstaat samen op.

Wat willen we bereiken?

Een informatievoorziening samen inkopen en contracteren en deze vervolgens samen uniform inrichten, gezamenlijk beheren en doorontwikkelen:

- Transitie naar de major release PowerBrowser 2021
- De informatievoorziening is omgevingswet proof
- De informatievoorziening is veilig en privacybestendig
- Het gebruik van PowerBrowser en PowerMobiel voldoet aan de wensen en eisen
- SAW@-deelnemers maken op een uniforme wijze gebruik van PowerBrowser, zodanig dat de datakwaliteit voldoet aan de uniforme eisen die vereist zijn om data met andere overheden te kunnen delen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Beheer en onderhoud: Voor 2023 zijn er activiteiten gepland om deze informatievoorziening te continueren en te verbeteren. Op 9 en 10 maart is de nieuwe release getest door functioneel beheer van het GSO team in samenwerking met functioneel beheerders van deelnemende SAW@ waterschappen en de leverancier. Het testen verliep voorspoedig. Na een dag testen werd een go gegeven om de nieuwe release in productie te nemen.

Projecten: Voor de doorontwikkeling van Powerbrowser worden projecten uitgevoerd en/of processen geoptimaliseerd. Vanuit het PEC (Proces Eigenaren Commissie) zijn portefeuillehouders nodig om deze projecten of procesoptimalisaties te begeleiden. Om het onderbrengen van portefeuilles te vereenvoudigen heeft het PEC op 19 april 2023 unaniem ingestemd met een voorstel hiertoe. Na de PEC vergadering van 19 april waren vrijwel alle portefeuilles verdeeld. Voor de marktverkenning en marktconsultatie is een portefeuillehouder van RWS en een portefeuillehouder van de waterschappen beschikbaar.

Organisatie: In Q4 2023 wordt een heidag georganiseerd om de samenwerkingsovereenkomst van het samenwerkingsverband SAW@ te evalueren en waar nodig te actualiseren. Aanleiding is onder andere de voorbereiding van een nieuwe aanbesteding en de wens van het PEC en van de stuurgroep om de missie en visie te herijken.

8.2 Programma 13 Basisdata

De ambitie van de het programma Basisdata (AHN en Beeldmateriaal) is het realiseren van goede, betrouwbare en financieel aantrekkelijke dataproducten voor de deelnemers aan deze programma's. Daarnaast willen we de producten van deze twee programma's breder beschikbaar maken in Nederland zodat eenmalig inwinnen en meervoudig gebruiken de standaard wordt. Opendata is hierbij een logische stap.

Wat willen we bereiken?

- De contracten voor inwinning binnen de AHN5 en BM5 projecten worden goed uitgevoerd;
- Hoogwaardige data beschikbaar stellen;
- Handvatten geven aan de waterschappen voor bepaling van bodembeweging op basis van het AHN;
- Mogelijkheden van bathymetrische lidar verkennen voor watersysteem (bijvoorbeeld voor de bepaling van baggerslib);
- Aanbesteding voor het inwinnen van "specials", denk aan beeld en AHN-materiaal bij dijkverzwaring (voor en na), overstromingen, bosbranden etc.;
- Verkennen hoe we verschillende hoogtemodellen met elkaar kunnen combineren in een Integrale Hoogtevoorziening voor Nederland, samen met Het Kadaster;
- Samenwerking bestendigen met andere Europese mapping agencies. In 2022 is dit door hWh opgetuigd om ervaringen en kennis uit te wisselen;
- Aanbesteding van een innovatieve methode voor het signaleren van mutaties op het gebied van watersysteem en -keringen door inzet van luchtfoto's, AHN en satellietbeelden;
- Stimuleren van gecombineerde data-inwinning (AHN en BM, aangevuld met oblieke beelden) met als doel om milieuwinst te behalen en een stevige basisdataset voor heel Nederland neer te zetten die de noodzaak voor losse vluchten minimaliseert.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

AHN: Alle hoogtegegevens zijn ingevlogen volgens planning.

Beeldmateriaal: Om goede luchtfoto's in te winnen zijn er strakblauwe dagen nodig, maar in het eerste kwartaal is er veel slecht weer geweest. Hierdoor heeft geen enkele partij de oorspronkelijke deadline van 23 april gehaald. Ongeveer 80% van de data is opgehaald en wordt beschikbaar gesteld. De deadline waarop alle data ingewonnen moet zijn is opgeschoven naar 23 mei.

Mogelijkheden bathymetrische lidar: Er is een pilot uitgevoerd en er is een presentatie gegeven over de resultaten. Conclusies blijven dat Nederlandse wateren meestal niet helder genoeg zijn om echt goede resultaten te behalen, maar dat er uitzonderingen zijn waarin het echt goed lukt.

IHN: In het team Basisdata heeft de technisch manager een stap gemaakt naar de rol van programmamanager. Zijn functie is overgenomen, en daarnaast is nog een tweede technisch manager gestart. Hij houdt zich vooral bezig met het onderzoek naar het IHN (Integraal Hoogtemodel Nederland). Dit onderzoek kijkt hoe hoogtedata, in de vorm van puntenwolken, van verschillende partijen, die nu op verschillende plekken staan, gebundeld kunnen worden zodat gebruikers makkelijker kunnen vinden wat ze zoeken en meer aan de data hebben.

LGN (Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland): De data is beschikbaar gesteld als open data.

8.3 Programma 14 Informatiehuis Water

Waterbeheerders zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit, beschikbaarheid en veiligheid van water en andere organisaties en burgers dragen hieraan bij. Zij kunnen hiervoor continu beschikken over eenduidige en betrouwbare waterinformatie. Het Informatiehuis Water maakt die op een eenvoudige en efficiënte manier toegankelijk. Het Informatiehuis ontzorgt waterbeheerders en beleidsmakers bij het uitwisselen van waterinformatie.

Wat willen we bereiken?

Het Informatiehuis Water ontzorgt waterbeheerders en beleidsmakers bij het uitwisselen van waterinformatie door:

- Waterbeheerders kunnen beschikken over een actuele en toekomstbestendige Aquo-standaard, waarmee de efficiënte en eenvoudige uitwisseling van waterdata mogelijk is.
- Het Waterkwaliteitsportaal, Waterveiligheidsportaal en Droogteportaal geven waterbeheerders inzicht in de waterkwaliteit, waterveiligheid en grondwaterstand.
- Waterbeheerders worden ondersteund bij (inter)nationale rapportageverplichtingen m.b.v. de Landelijke Enquête Waterkwaliteit en KRW-toestandsbepaling.
- De Digitale Delta API community bevordert toepassing van de Aquo-standaard en de uitwisseling van gegevens volgens de FAIR-principes.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Aquo-standaard

Om het gebruik van de Aquo-standaard voor de toekomst te borgen wordt voortdurend gewerkt aan de verdere kwaliteitsverbetering van data, de ondersteuning van geautomatiseerde gegevensuitwisseling, de vereenvoudiging van het beheer en aansluiting bij (inter)nationale standaarden. Hoewel goede voortgang wordt geboekt, zijn we nu niet op gewenst niveau als gevolg van een gebrek aan voldoende capaciteit. Dit capaciteitsissue is ook voorgelegd aan het Directeurenoverleg (DO).

Doorontwikkeling WKP, WVP en Droogteportaal

Voor de doorontwikkeling van het Waterkwaliteitsportaal hebben de partners de investeringsbegroting van € 350k goedgekeurd. Het project is inmiddels gestart met de samenstelling van een adviesraad en de vaststelling van het project identificatiedocument (PID).

De doorontwikkeling van het Waterveiligheidsportaal loopt zeer voorspoedig. De eerste sprints door Technolution, ter verbetering van het systeem, zijn van gestart. Door HWBP is een voorstel uitgewerkt om met aanvullend budget de beveiliging van het portaal te verbeteren.

Het doel van de doorontwikkeling van het Droogteportaal is om een landelijk beeld te kunnen geven van de grondwaterstand ter ondersteuning van alle waterbeheerders in Nederland. De voorbereiding van de offerte-uitvraag voor de doorontwikkeling is in volle gang.

Landelijke Enquête Waterkwaliteit en KRW-toestandsbepaling

Het onderdeel Chemie van de Landelijke Enquête Waterkwaliteit is door de meeste waterbeheerders tijdig afgerond. Het Informatiehuis Water ondersteunt nu bij het doorvoeren van correcties.

De oplevering van de KRW-Informatieproducten heeft wat vertraging opgelopen. Dankzij een aantal maatregelen, waaronder extra inzet, blijven de risico's beheersbaar en is de kwaliteit van de producten geborgd. Daarnaast heeft een werksessie KRW-toestandsbepaling plaatsgevonden.

Slim watermanagement en Digitale Delta API's: Er zal een quick scan uitgevoerd worden bij de waterschappen om de toepassingen van de Aquo-standaard, de FAIR-principes en de API's te onderzoeken.

8.4 Programma 15 Kassiersfunctie

De kassiersfunctie heeft als ambitie om voor specifieke onderwerpen te fungeren als één contractpartij namens de waterschappen. Zowel juridisch als inhoudelijk is het soms de wens van contracterende partijen om met één partner als vertegenwoordiger van de sector te maken te hebben.

Wat willen we bereiken?

Optimaal gebruik van het juridische construct het Waterschapshuis voor efficiënter en effectiever contractmanagement. Het creëren van een stabielere begroting door gebruik te maken van het zogenaamde initiatiefbudget. Met dit initiatiefbudget wordt financiële ruimte gecreëerd om nieuwe projecten op te starten op basis van een sectorbrede prioritering.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben volledig voldaan aan onze verplichtingen als kassiersfunctie.

Het TMX-team is verhuisd naar het kantoor van waterschap Brabantse Delta in Breda. De huidige DVO loopt tot en met 2025 en gaat over het borgen van de continuïteit, maar niet over doorontwikkeling. Daarom is er een business-case gestart om te onderzoeken hoe we verder gaan met TMX zodat de waterschappen na 2025 ook nog door kunnen. Op basis van de resultaten van het onderzoek gaat besluitvorming plaatsvinden over wat er zal worden gedaan naast het borgen van continuïteit.

Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen

In deel 4 wordt aangekondigd welke begrotingswijzigingen worden verwacht. Deze projecten hebben nog niet geleid tot een DVO en worden daarom nog niet in de financiële begroting verwerkt. De genoemde bedragen zijn slechts inschattingen op basis van huidige inzichten. Besluitvorming hieromtrent gaat via de OGT en leidt tot een begrotingswijziging die te zijner tijd aan het Algemeen bestuur ter besluitvorming wordt voorgelegd.

9 Verwachte begrotingswijzigingen

9.1 Verwachte begrotingswijzigingen 2023

In de begroting 2023 is een indicatie gegeven van de te verwachten begrotingswijzigingen ten bedrage van € 5.327.456. In de 1^e bestuursrapportage zijn reeds begrotingswijziging aangeboden. In onderstaand overzicht wordt weergegeven welk deel van de verwachte begrotingswijzigingen reeds is verwerkt in de bestuursrapportages en welk deel van de verwachte begrotingswijzigingen is bijgesteld.

Verloopoverzicht verwachte begrotingswijzigingen 2023	Bedrag in €
Geactualiseerde begroting 2023 (deel 4)	5.327.456
Af: verwerkte begrotingswijzigingen BERAP1	-2.275.989
Af: verwerkte begrotingswijzigingen BERAP2	-
Af: verwerkte begrotingswijzigingen BERAP3	-
Bij: bijstelling verwachtingen	-545.011
Nog te verwachten begrotingswijzigingen 2023	2.506.456

9.2 Verwachte bijstelling begroting 2024

Programma	Primaire begroting 2024	Verwachte bijstelling 2024	Verwachte actualisatie begroting 2024	Reden:
Programma 1. Bestuur en organisatie	4.733.788	0	4.733.788	
Programma 2. Kennis en verbinden	1.582.557	0	1.582.557	
<i>Subtotaal instandhouding</i>	6.316.345	0	6.316.345	
Programma 3. Innovatie en transformatie	1.400.000	0	1.400.000	
Programma 4. Digitale dienstverlening	1.837.448	0	1.837.448	
Programma 5. Organisatie en samenwerking	2.724.211	155.000	2.879.211	Nieuwe DVO Uitbereiding Kenniscentrum
Programma 6. Informatie - datastromen	1.913.812	0	1.913.812	
Programma 7. Informatieveiligheid en privacy	1.771.362	1.150.000	2.921.362	Nieuwe DVO SOC Dienstverlening Security Monitoring en Alarmering
Programma 8. Waterveiligheid	289.717	0	289.717	
Programma 9. Watersysteem	794.594	270.000	1.064.594	Nieuwe DVO Informatieservice Bodemvocht
Programma 10. Waterketen	2.689.133	451.825	3.140.958	Addendum z-info
Programma 11. Bedrijfsvoering	0	0	0	
Programma 12. SAW@	2.073.525	0	2.073.525	
Programma 13. Basisdata	1.876.086	0	1.876.086	
Programma 14. Informatiehuis water	2.265.817	0	2.265.817	
Programma 15. Kassiersfunctie	1.687.545	767.432	2.454.977	Nieuwe DVO Continuïteit TMX
<i>Subtotaal projecten</i>	21.323.250	2.794.257	24.117.507	
Subtotaal	27.639.595	2.794.257	30.433.852	

10 Bijlagen

10.1 Bijlage 1: Status kleur en betekenis

Status	Betekenis
GROEN	<p>Statuskleur groen is van toepassing wanneer er geen statuskleur rood of geel toegekend kan worden én voldaan wordt aan alle onderstaande criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tijd: De uitvoering loopt conform planning en het resultaat wordt tijdig behaald. Of: overschrijdingen in de tijd zijn goedgekeurd en doen geen afbreuk aan de kwaliteit. -Geld: De budgettaire kaders worden niet overschreden. Of: budgetoverschrijdingen zijn goedgekeurd, doen geen afbreuk aan de kwaliteit en leiden tot hogere bijdragen van de deelnemers om de kosten te dekken. -Kwaliteit: Het beoogde resultaat wordt inhoudelijk bereikt. De risico's zijn in beeld, maar zijn nog niet opgetreden. Voor de risico's zijn effectieve beheersmaatregelen gedefinieerd.
GEEL	<p>Statuskleur geel is van toepassing wanneer er geen statuskleur rood toegekend kan worden én minimaal één van de volgende situaties zich voordoet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tijd: De uitvoering is vertraagd, bijsturing is reeds ingezet. De bijsturing zal naar verwachting effectief kunnen zijn. -Geld: Er zijn budgetoverschrijdingen, maar deze kunnen door bijsturen wellicht nog gecompenseerd worden. -Kwaliteit: De haalbaarheid van het verwachte resultaat is discutabel, maar heeft (nog) geen consequenties voor de producten. De geïnventariseerde risico's treden op of het is zeer waarschijnlijk dat de risico's zullen optreden. De beheersmaatregelen worden ingezet, maar het is onzeker of dit afdoende is om de risico's te reduceren.
ROOD	<p>Statuskleur rood is van toepassing wanneer minimaal één van de volgende situaties zich voordoet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tijd: De uitvoering is dusdanig vertraagd dat de beoogde doelstelling niet wordt gehaald. Er heeft nog geen bijsturing plaatsgevonden of bijsturing is niet mogelijk. -Geld: Er zijn budgetoverschrijdingen die niet gecompenseerd worden door hogere bijdragen. -Kwaliteit: Het beoogde eindresultaat wordt niet gehaald. Eén of meerdere van de geïnventariseerde risico's treden op. De beheersmaatregelen zijn niet afdoende om risico's te reduceren.

10.2 Bijlage 2: Financieel overzicht kolommen verklaard

Begrotingswijzigingen	Saldo begroting / Lasten begroot / Baten begroot	Lasten werkelijk	Baten werkelijk	Saldo werkelijk	Saldo J.E.V.
Dit betreft de begrotingswijzigingen die tegelijkertijd met bestuursrapportage worden aangeboden.	Dit betreft het begrote bedrag, na eventuele begrotingswijzigingen van het lopende jaar.	Dit betreft het bedrag dat werkelijk als kosten (lasten) is geboekt. Bestaat uit ontvangen inkoop facturen, interne doorbelastingen en gewerkte uren in de betreffende periode van rapportage	Dit zijn de gefactureerde en nog te factureren bedragen aan de deelnemers in het lopende jaar, samen met het saldo op de projectrekening per 1/1.	Dit is het verschil tussen de werkelijke baten en de werkelijke lasten.	Dit is een inschatting van de jaareindeverwachting van het saldo, zijnde het verschil tussen de verwachte baten en de verwachte lasten.

10.3 Bijlage 3: Lijst met afkortingen

A&S	Architectuur en Standaarden
AB	Algemeen bestuur
ABC	Aanvraag businesscase
AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
API	Application Programming Interface
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWK	Applicatielandschap Afvalwaterketen
B&O	Beheer en onderhoud
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BAW+	Bestuursakkoord water
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBVW	Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen
BC	Business case
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BHV	Bedrijfs hulpverlening
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid. Deze overheidsbrede, risico-gestuurde baseline vervangt alle afzonderlijke baselines binnen de overheid, waaronder de BIWA.
BIWA	Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen
BM	Beeldmateriaal
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRT	Basisregistratie Topografie
BT	Beleidsteam
BVZ	Bedrijfsvergelijking Zuiverings Beheer
CDO	Chief Digital Officer
CBCF	Commissie Bestuurszaken, Communicatie en Financiën (UvW)
CDL	Centrale Data laag
CERT-WM	Computer Emergency Response Team Watermanagement, een team dat samen met Rijkswaterstaat gespecialiseerd is in het ontdekken, onderzoeken en afslaan van cyberaanvallen. Alle waterschappen zijn hier op aangesloten.
CISO	Chief Information Security Officer
CIW	Coördinatoren Informatieveiligheid Waterschappen
CMMI	Capability Maturity Model Integration
CMS	Content Management Systeem
CoPWA	Community of Practice Waterschapsarchitecten (werkgroep voor WILMA)

CPW	Coördinatoren Privacy Waterschappen
CSIR	Cybersecurity implementatierichtlijnen
CT	Coördinatieteam
CVDR	Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving
CWW	Coördinatoren Wet Open Overheid
DAB	Digitale Aangifte Bedrijven
DAM	Dijkanalyse Module
DAMO	Data Afspraken Modelmatig Ondersteund
DAP	Dossier Afspraken en Procedures
DB	Dagelijks bestuur
DDSC	Dijk Data Service Center
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DPIA	Data Protection Impact Assessment
DROP	Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DOO	Digitale ondersteuning Omgevingswet
DVH	Dienstverleningshandvest
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EA	Europese aanbesteding
e-HRM	Electronic Human Relation Management
ESRI	Geografisch informatie systeem applicaties
FG	Functionaris gegevensbescherming
FTE	fulltime-equivalent
FuWa	Functiebeschrijvingen waterschappen
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GIS	Geografisch informatie systeem
GKW	Gegevensknooppunt waterschappen
GO	Gebruikersoverleg
Govroam	Government roaming
Gr	Gemeenschappelijke regeling
GVOP	Gemeenschappelijke Voorziening Overheidspublicaties
GWSW	GegevensWoordenboek Stedelijk Water
HKP	Hoofdkostenplaats
HRM	Human Resource Management
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
hWh	Het Waterschapshuis

ICT	Informatie, Communicatie en Technologie
ICTU	ICT uitvoeringsorganisatie
IHW	Informatiehuis Water
IM	Informatiemodel
IMKL	Informatiemodel Kabels en Leidingen
IMWA	Informatiemodel Water
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in the European Community
IPM	Integraal Project Management
IPO	Interprovinciaal Overlegorgaan
IPv6	Internet Protocol versie 6
IRC	Internationaal Radar Composiet
IRIS	Integraal Resultaatgericht Informatie Systeem
IV	Informatievoorziening
KIDO	Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden
KING	Kennisinstituut Nederlandse Gemeenten
KP	Kostenplaats
KPI	Key Performance Indicators
KRW	Kaderrichtlijn Water
LAWA	Landelijk Arbeidsvoorwaardenoverleg Waterschappen
LIS	Leidingen informatiesysteem
LOFGW	Landelijke Overleg voor functionarissen gegevensbescherming van de waterschappen
LOVH	Landelijk Overleg Vergunningverlening en Handhaving
LvL	Laan van de Leefomgeving
NBPW	Nationaal Bestand Primaire Waterkeringen
NCSC	Nationaal Cyber Security Centrum
NDFF	Nationale Databank Flora en Fauna
NEN	NEDerlandse Norm
NHI	Nederlands Hydrologisch Instrumentarium
NOK	Nadere overeenkomst
NORA	Nederlandse Overheid Referentie Architectuur
NUP	Nationaal UitvoeringsProgramma
NWB	Nederlandse Waterschapsbank
OBDO	Overheidsbrede Beleidsoverleg Digitale Overheid
OGT	Opdrachtgeverstafel
OLO	Omgevingsloket Online
OOMHD	Opslag en Ontsluiting Meteorologische en Hydrologische Data

P&ID's	Proces & Instrumentatie Diagrammen
P&O	Personeel en organisatie
PA	Procesautomatisering
PDC	producten en diensten catalogus
PDCA	Plan Do Check Act
PDOK	Publieke Dienstverlening op Kaart
PEC	Proces Eigenaren Commissie VTH
PIA	Privacy Impact Assessment
PIO	Projectleidersoverleg Implementatie Omgevingswet (ter ondersteuning van DSO)
POC	Proof of Concept
PSA	Project Start Architectuur
PSU	Project start up
PvE	Programma van eisen
QBWat	softwarepakket voor metingen water
RODC	Rijksoverheid Datacenter
ROR	Richtlijn OverstromingsRisiko
RWS	Rijkswaterstaat
RWS CIV	Rijkswaterstaat Centrale informatievoorziening
RWZI	Rioolwaterzuiveringen
SAT DATA	Satelliet data
SAW	Sectorale arbeidsvoorwaarden waterschappen
SAW@	Samenwerking Waterbeheer Rijkswaterstaat en waterschappen
SD	secretaris-directeur
SDG	Single Digital Gateway
S.E.	System Engineering
SLA	Service Level Agreement
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Water
TMB	Team Muskusratten Bestrijding
TPOD	Toepassingsprofielen Omgevingsdocumenten
UO	Uitvoerend Overleg
UOT	Uitvoerend Overleg Tafel (de gemandateerde opdrachtgevers)
UvW	Unie van Waterschappen
VDW	Vereniging Directeuren Waterschappen
VTH	Vergunningverlening Toezicht en Handhaving
VvZB	Vereniging van Zuiveringsbeheerders

Watis	Waterinformatiesysteem
WEB	Wet Elektronische Bekendmakingen
WIBON	Wet Informatieuitwisseling Boven- en Ondergrondse Netten
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wilma	Referentiearchitectuur van de waterschappen
WION	Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten
WIWB	Weer Informatie Water Beheer
WKP	Water Kwaliteitsportaal
WMB	Werkgroep Muskusratten Bestrijding
WNT	Wet Normering Topinkomens
Woo	Wijzigingswet Wet open overheid
WS	Waterschap
WSS	WaterSchadeSchatter
WSWC	Wilma Software catalogus
WTI	Wettelijk Toetings Instrumentarium
WVP	Waterveiligheidsportaal
Z-info	Zuiveringsinformatiesysteem
ZTC	Zaaktypecatalogus